KALLELSE/UNDERRÄTTELSE

Upprättad
2022-02-18

Kungsbacka

Förskola & Grundskola arbetsutskott

Sammanträde tisdagen den 1 mars 2022 kl. **08.00**

Lokal: Vägmästaren, Lagan

Lunch: Hedeskolan

	Ärende	**Beteckning**	**Förslag**
1.	Arbetsutskottets möte med rektorer grundskola Kl 08.00	2022-00004	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
2.	Val av justerare och tid för justering	2022-00003	Digital justering 2021-03-07. Jan Eric Knutas (L)
3.	FSG Protokoll 2022	2022-00042	Nämnden för Förskola och Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
4.	Lokalplanering - information 2022 Kl 09.15 Anna Flink, utvecklingsledare	2022-00011	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.

Lars Sundbom
FG Myndighet & Stöd
Direkt 0300-835240
lars.sundbom@kungsbacka.se

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress

	Ärende	Beteckning	Förslag
5.	Tillgången till och kvaliteten på läromedel säkerställs i Kungsbacka Kl 09.25 Hanna Leissner, utvecklingsledare	2022-00134	Nämnden för Förskola och Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
6.	Redovisning av resurser för elever i behov av särskilt stöd Kl 09.40 Christina Ohlsson, enhetschef	2022-00242	Nämnden för Förskola och Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
7.	Förberedelser inför nämnddialog med budgetberedningen 16 mars Kl 09.55 Julia Tryggvadottir Tollesson, biträdande förvaltningschef	2022-00178	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
8.	Motion om Låt Kungsbackas skolelever få Spring i benen (S) - begäran om yttrande Kl 10.05 Karolina Reinhold, utvecklingsledare	2021-01662	Kommunfullmäktige anser att motionen är besvarad med hänvisning till det arbete som redan görs.
9.	Uppföljning av arbetsmiljömålen Kl 10.15 Helena Hellman, personalchef	2022-00277	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.

	Ärende	Beteckning	Förslag
10.	Åtgärder som vidtas för att öka intresset främst för tyska och franska. Inga handlingar till AU Kl 10.30 Magnus Fogelblad, verksamhetscontroller	2022-00263	Nämnden för Förskola och Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
11.	Patientsäkerhetsberättelse Kl 10.45 Frida Byrsten, verksamhetschef	2022-00259	Nämnden för Förskola & Grundskola fastställer Patientsäkerhetsberättelsen för medicinska och psykologiska insatserna inom elevhälsan 2021.
12.	Ansökan om rätt till bidrag för pedagogisk omsorg i enskild regi - Bryggans krabater Kl 10.55 Frida Byrsten, verksamhetschef Ulrika Lundén, enhetschef	2021-01351	Nämnden för Förskola & Grundskola beslutar att bevilja sökande enskild firma rätt till bidrag för högst 24 barn i pedagogisk omsorg i form av familjedaghem. Beviljandet av bidrag gäller under förutsättning att huvudmannen inkommer med samtliga handlingar gällande personal, lokaler och tillstånd som ska kompletteras, följer de planer som presenteras samt godkänns vid granskning av familjedaghemmet inför start. Rätten till bidrag villkoras med att verksamhetens utökning är på plats inom 18 månader.
13.	Tillsynsrapport fristående verksamheter Kl 11.05 Frida Byrsten, verksamhetschef	2022-00260	Nämnden för Förskola & Grundskola har tagit del av rapporten som läggs till handlingarna.

	Ärende	Beteckning	Förslag
14.	Skolinspektionen begäran om yttrande gällande Kapareskolan A-D - Samarbete med svenska kyrkan, dnr SI 2021:1103 Kl 11.15 Frida Byrsten, verksamhetschef	2022-00223	Arbetsutskottet beslutar att huvudmannens utredning av ärendet överlämnas till Skolinspektionen
15.	Pågående Skolinspektions- och Barn och elevombudsärenden, inklusive ärenden som utreds inom Förskola & Grundskolas klagomålshantering 2022 Kl 11.25 Frida Byrsten, verksamhetschef	2022-00007	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.
16.	Verksamhetsbesök fristående verksamheter 11 maj Kl 11.35 Ordförande	2022-00271	Nämnden för Förskola och Grundskola beslutar att genomföra verksamhetsbesök med fristående verksamheter 11 maj.
17.	Organisation förskolor Furulid Kl 11.45 Skolchef	2022-00264	Från 1 augusti 2022 bildar Halla förskola och Furulids förskola en gemensam förskoleenhet med namnet Furulids förskola.
18.	Information - Förskola & Grundskola arbetsutskott och nämnd Kl 11.55	2022-00006	Nämnden för Förskola och Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen i protokollet.

Anders Ekström
ordförande

Lars Sundbom
sekreterare

Samverkansgruppen Förskola & Grundskola

Närvarande:

Arbetsgivarrepresentanter
Tommy Korsell, verksamhetschef
Maria Andersson, skolchef
Helena Hellman, personalchef
Maria Rosenberg, verksamhetschef
Julia Tryggvadottir Tollesson, biträdande förvaltningschef
Lars Sundbom, utvecklare

Arbetstagarrepresentanter:
Lärarförbundet - Ronnie Ripgården, Victoria Karlsson
Kommunal - Beatrice Sandgren, Linda Arvidsson
Lärarnas Riksförbund - Mats Eriksson, Johan Bergström
Vårdförbundet - Anne Melin
Akademikerförbundet SSR - Sofia Kareliusson tom kl 10.50

Frånvarande:
Psykologförbundet - Malin Dahlberg
Vårdförbundet - Pia Backström-Rignell
Vision - Elise Holmberg

Plats och tid: MS Teams 2022-02-08 kl 10:00-12:00

1. Föregående mötesprotokoll
Protokoll 2022-01-11 godkänns och läggs till handlingarna.

Samverkan VC

2. Ärenden från arbetsutskott och nämnd
-

3. Rekryteringar
Arbetsgivaren redovisar den senaste tidens rekryteringar.

- Enhetschef Hålabäck slutintervjuer gjorda 31/1-22, referenstagning pågår

Förskola & Grundskola
Lars Sundbom
0300-835240
lars.sundbom@kungsbacka.se

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka
Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37
Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Förslag till beslut
- Skårbyskolan 7-9 Jenny Peterson och Sandra Svensson
- Hedeskolan F-6 Emma Dahl och Carin Källström
- Älvsåkersskolan F-6 Madeleine Strasek och (Tobias Eklund)
- Christina Heed F-6 Björkris/Skårby

Förslag till beslut
- Varlaskolan Camilla Jörgensen, Cristina Flygelring och en till Tobias (förslag om stadigvarande förflyttning)
- Rekrytering sker av rektor till Älvsåker F-3 i stället för Varlaskolan Madeleine tar 4-6

Förslag till beslut
- Signeshus, Kväll och Helg Anja Hörnlund då Liljan avslutats- Katarina Skoogsberg Björkrisförskola och område då vi har byggnation av skola och planering av ny förskola
- Kullaviksförskola tf rektor Åsa Landin samt tf enhetschef efter Anette Kimhede, ny rektor Patricia Hasselfors start 14 februari med förskolorna Budkärrsäng och Säröförskola

Lärarförbundet,
- Har inget att invända mot arbetsgivarens förslag.
- Inför den nya organisationen Skårbyskolan saknar Lärarförbundet delaktighet i processen kring chefstillsättningar.

Lärarnas Riksförbund
- Samma uppfattning om Skårbyskolan som Lärarförbundet, i övrigt inga synpunkter.

Kommunal
- Instämmer med Lärarförbundet och lärarnas riksförbund om Skårbyskolan, inga synpunkter i övrigt.

Arbetsgivaren tar med sig att tidig dialog ska tas på beredningsmötet.

Beslut: Beslut fattas i enighet kring samtliga punkter.

Enhetschef Hålabäck: Lärarnas Riksförbund har varit med vid rekryteringen, Kommunal och Lärarförbundet har blivit tillfrågade.

4. Organisering och samverkansförslag av rektorstjänster inför Skårbyskolan

Ärendet är klart med Lärarförbundets protokollsanteckning.

- Inför den nya organisationen Skårbyskolan saknar Lärarförbundet delaktighet i processen kring chefstillsättningar.

Beslut har fattats i enighet.

Arbetsmiljö och skyddskommitté

5. Arbetsmiljöverkets nationella granskning av SAM i politiskt styrda organisationer

Arbetsgivaren har fått återkoppling från arbetsmiljöverket och beslut att de stängt ärendet. Arbetsgivaren fortsätter arbeta mot att inte ha för många olika system och förenkla för chefer.

Lärarnas Riksförbund

- Önskar kompetensutveckling i hur man skriver riskbedömningar. Arbetsgivarens svar: Här finns ett förbättringsområde.

Beslut: Att anteckna informationen.

6. Löneöversynen; Covid-19 och bedömningssamtal

Löneöversyn

- Alla löneutrymmen går ut till alla chefer idag. Satsningarna är på förskollärare lärare i förskolan, behöriga lärare 7-9 som undervisar i 7-9 samt chefer.

Bedömningssamtal

- CSG har tittat på alternativ tidplan för bedömningssamtal samt tidplan kring samtalet kring förslag med medarbetaren. Det finns en alternativ tidplan för den som inte hinner med den ordinarie planen. Alla chefer är angelägna om att hålla den ursprungliga tidplanen.

Beslut: Att anteckna informationen.

7. Tjänsteplaneringen

Arbetsgivaren är inte klar med ett första nuläge förrän slutet på mars och man tillsätter inga tjänster förrän man har bättre överblick.

Kommunal

- Neddragningar i Malevik? Kommunal har inte varit delaktiga i samverkan. Kommunal har olika ombud på skola och förskola. Arbetsgivarens svar: Då får man lösa det så att någon från Kommunal Kungsbacka deltar.

Beslut: Att anteckna informationen.

Verksamhet

8. Former för tidig dialog (LR och Lärarförbundet)

Arbetsgivaren informerar om vad som är på gång.

Beslut: Att anteckna informationen.

9. Covid-19

Ny tolkning av smittskyddsförordningen

- Arbetsgivaren väntar på nationellt beslut som upphäver riskklassning av covid-19. Fjärr- och distansarbete har upphört. Smittspridningen minskar men många är sjuka. Nyhetsbrev kommer ut efter kontakt med smittskydd Halland.

Bemanningsläget

- Fortsatt ansträngt läge på grund av sjukfrånvaro på förskolor och skolor.

Kommunal

- Gravida? Arbetsgivarens svar: Arbetsgivarens planerar för att gravida ska komma tillbaka till arbetsplatsen när man säkerställt att riskklassningsbeslutet är klart.

Beslut: Dialog

10. Byggprocessen utifrån lokalkonceptet

Serviceförvaltningen redovisar lokalförsörjningsprocessen och delaktigheten i byggnadsprocessen.

Lärarförbundet

- Önskar en förankring i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöperspektivet i dokumentet lokalkonceptet samt att arbetsmiljöns beskaffenhet bör vara framskrivet i dokumentet. Arbetsgivarens svar. De obligatoriska styrdokumenten finns inte med i referenslistan utan bara det som är forskningsbaserat.

- Önskar att skyddsombud blir delaktiga under projektering och i referensgruppen. Arbetsgivarens svar. Det ska vi sträva mot.

Lärarnas Riksförbund

- Om man vill vara med i styrgrupp eller referensgrupp? Arbetsgivarens svar. Julia Tryggvadottir Tollesson är FG.s representant i styrgruppen. Verksamhetschef eller enhetschef är med under verksamhetsbesluten. Referensgruppen är en utökning under projekteringen.

Beslut: Att anteckna informationen

11. Årsredovisningen

Arbetsgivaren redovisar ärendet.

Lärarförbundet

- Yrkar på att alla medarbetare i FG får 10 000 kr av överskottet och att överskottet inte stoppas in i resultatfonden. Arbetsgivarens svar: Pengarna är inte ett samlat resultat utan pengarna ska betraktas som olånade. Tar vi ut dem får vi låna motsvarande belopp.

Kommunal och Lärarnas Riksförbund

- Instämmer med Lärarförbundets yrkande.

Beslut: Att anteckna informationen.

12. Plan för likvärdighet 2022

Arbetsgivaren redovisar ärendet.

Beslut: Beslut fattas i enighet.

13. Förändring lärartrainee

Ärendet bordläggs.

14. Arbetsorganisation fritidshem

Ärendet bordläggs.

Samverkan förklaras avslutad 2022-02-08 kl 12:00

Vid protokollet

Lars Sundbom

Justeras:

För arbetsgivaren:

Maria Andersson

För arbetstagarna:

Lärarnas Riksförbund

Lärarförbundet

Mats Eriksson

Ronnie Ripgården

Vision

Kommunal

-

Beatrice Sandgren

Akademikerförbundet SSR

Vårdförbundet

Sofia Kareliusson

Anne Melin

Psykologförbundet

-

RAPPORT

TILLGÅNGEN TILL OCH KVALITETETEN PÅ LÄROMEDEL SÄKERSTÄLLS

TILLGÅNGEN TILL OCH KVALITETETEN PÅ LÄROMEDEL SÄKERSTÄLLS

I Förskola & Grundskolas nämndbudget för 2022 ges förvaltningen ett antal uppdrag i form av redovisningar och utredningar. Det här uppdraget är en del av det arbetet kring hur Tillgången till och kvaliteteten på läromedel säkerställs i förvaltningen.

”Det finns i Sverige en trend att en sjunkande andel av skolpengen går till läromedel. Nämnden önskar en redovisning av hur tillgången till och kvaliteten på läromedel säkerställs i Kungsbacka.”

Arbetsgrupp: Hanna Leissner och Åsa Blide Larsson. Underlag från ekonomerna Jenny Blom och Pernilla Walter.

Arbetsprocess

- Definition läromedel utifrån Skolinspektionen
- Omvärldsspaning
- Undersökning. Hur stor andel av skolpengen går till undervisningsmaterial/läromedel på FG? Har det förändrats över tid?
- Enkät - Kvalitet på läromedel. Vad tycker förstelärare i Kungsbacka om kvalitet och tillgång till läromedel?
- Analys och slutsats
- Information och redovisning

DEFINITION LÄROMEDEL

Det finns analoga och digitala läromedel. Många analoga läromedel innefattar digitala komponenter.

Digitala läromedel är läromedel som elever tar del av genom olika former av digitala verktyg.

Det omfattar både digitala och analoga förlagsproducerade) läromedel samt det egenproducerade och delade material som lärare använder (till exempel stenciler, facklitteratur/faktatexter, skönlitteratur, tryckta/elektroniska tidningar, film/bild/ljud, presentationer).

Det kan därmed också handla om material som inte är producerat som läromedel men som används som sådant i undervisningen.

Fokus är på läromedel som används i planering och genomförande av undervisningen och omfattar därmed inte läxmaterial.

Det omfattar inte lärverktyg i form av utrustning av olika slag.

Skolinspektionens definition.

OMVÄRLDSSPANING

GÖTEBORG

I Göteborg stad har politiken fattat beslut om extra tilldelning på 850 kr per elev för läromedel av det överskott som blev resultat för grundskolenämnden 2021. Bakgrunden är en debatt om att elever saknar tryckta läromedel och att lärare får bryta mot lagen genom att kopiera böcker. Enligt förvaltningen så avsätts 650 kr per elev och år till nya läromedel trots kraftigt höjd elevpeng de senaste åren. Förvaltningen fick också i uppdrag att se över den ekonomiska styrmodellen för att säkra tillgången till läromedel för att nå Finlands nivå.

Efter lärarnas larm: Så ska eleverna få egna skolböcker

GP 2021-11-15

LÄROMEDELSFÖRFATTARNA

2020 så genomförde branchorganisationen Läromedelsförfattaren en enkät till rektorer och lärare. Enligt den undersökningen har var femte lärare, 18 procent, svarat att de inte kan köpa in ens de allra nödvändigaste läromedlen. Sex av tio lärare, 62 procent, svarar att de bara kan köpa in de nödvändigaste läromedlen. Endast 14 procent av lärarna svarar att de kan köpa in alla läromedel de behöver. [1]

SKOLINSPEKTIONEN, KVALITETSSÄKRING OCH VAL AV LÄROMEDEL

Skolinspektionen genomförde en Tematiskt kvalitetsgranskning 2021 kring *rektorers arbete med att leda arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel liksom med vilken kvalitet lärare kvalitetssäkrar och väljer läromedel*[2].

Rapporten menar att det är lärarna som kvalitetssäkrar och väljer läromedel. Rektorerna styr dock detta arbete genom att ge förutsättningar för lärarna, exempelvis i form av tid, ekonomiska resurser, möjligheter att diskutera tillsammans och möjlighet till kompetensutveckling.

De viktigaste slutsatserna

- Rektorerna styr sällan aktivt arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel
- Kvalitetssäkringen utifrån läroplanens värdegrund och forskning behöver stärkas

På den stora majoriteten av de granskade skolorna bedömer Skolinspektionen att rektors styrning av arbetet med kvalitetssäkring och val av läromedel bör utvecklas.

Detta blir särskilt angeläget då andelen obehöriga lärare riskerar att öka framöver. Genom att driva ett gemensamt arbete kring kvalitetssäkring och val av läromedel kan rektorn minska risken för att dessa processer blir personberoende, vilket i sin tur kan höja kvaliteten på undervisning och utbildningen och göra den mer likvärdig.

I övrigt så finner Skolinspektionen att

[1] https://www.laromedelsforfattarna.se/globalassets/dokument/paverkan-opion/laromedelsrapport.pdf

[2] https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2021/kvalitetssakring-och-val-av-laromedel/

- Lärarna granskar läromedlens överensstämmelse med kursplanerna
- Granskningen av värdegrunden i läromedlet kan utvecklas
- Tryckta läromedel blir snabbt inaktuella
- Många upplever det svårt att hålla sig uppdaterade med forskning i ämnet
- Lärarna tar i hög utsträckning hänsyn till att läromedel kan anpassas efter elevers behov

LÄROMEDELSUTREDNINGEN

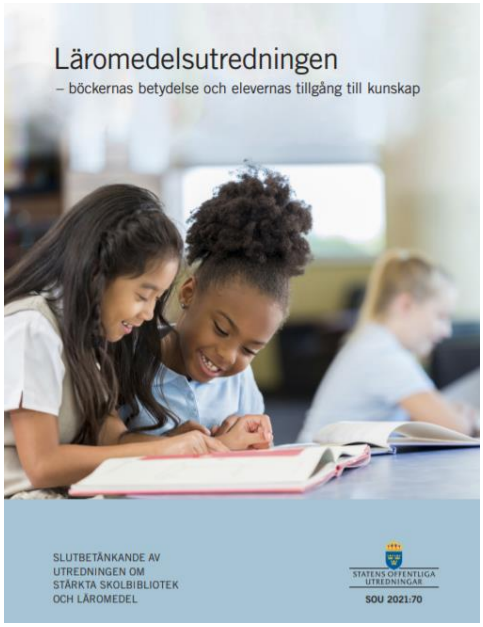

Gustav Fridolin fick 2019 uppdraget att leda Utredningen om stärkta skolbibliotek och läromedel (U 2019:04)[3] som lämnade sitt betänkande i augusti 2021 och föreslår bland annat att:

- Elevers rätt till läromedel ska skrivas in i skollagen och att begreppet läromedel ska definieras.

- En ny bestämmelse införs i läroplanerna som klargör rektors ansvar för att ge lärare goda förutsättningar när det kommer till valet av läromedel.

- En läromedelsnämnd med ett brett uppdrag ska inrättas vid Skolverket. Nämnden ska verka för att alla elever får tillgång till läromedel av god kvalitet och att lärare använder läromedel för att stärka elevernas kunskapsutveckling. Läromedelsnämnden ska också ta fram kvalitetskriterier för läromedel.

- Ett statligt produktionsstöd ska fördelas inom områden där Läromedelsnämnden konstaterat att det råder brist, exempelvis inom modersmål, nationella minoritetsspråk och yrkesämnen.

- Specialpedagogiska skolmyndigheten ska ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att främja innovation av läromedel för elever med funktionsnedsättningar.

- Elever inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska få tillgång till läromedel utan kostnad.

Utredningen har tagits emot med både positiv och negativ kritik inom några områden. Generellt sätt är remissinstanserna positiva till utredningen och anser att den är välgjord och att förslagen är bra.

Den negativa kritiken har gällt bland annat att tryckta böcker anses har fått en särskild vikt i utredningen och digitala läromedel inte ses som en viktig och likvärdig kunskapskälla. Kritik har även riktats mot att den föreslagna läromedelsnämnden har fått samma namn som tidigare och att det kan ge en negativt påverkan till förtroendet för nämnden då den inte upplevdes som särskilt välfungerande tidigare. Läromedelsnämnden uppges också har fått för lite pengar för att publicera läromedel där det idag finns för lite lönsamhet för läromedelsförlagen. Lagändringarna som föreslås i skollagen och läroplaner anses inte få tillräcklig effekt för verksamhetens ökade ansvar av och användning av läromedel av hög kvalitet.

3 https://www.regeringen.se/4a37bb/contentassets/e13e110fdc30401f9bf4a6ee8fa160a7/laromedelsutredningen--bockernas-betydelse-och-elevernas-tillgang-till-kunskap-sou-202170

HUR STOR ANDEL AV ELEVPENGEN ANVÄNDS TILL LÄROMEDEL?

Det är stora variationer, kring hur stor andel av elevpengen som används för inlöp[4] bland Sveriges kommuner. Ett problem för Skolverket är att man inte kan samla in korrekta uppgifter eftersom definitionen på läromedel är bred och det finns inget krav på hur kostnaden ska redovisas.

Läromedelsbarometer är statistik som Läromedelsförfattarna tar fram årligen. Utvecklingen av läromedelsinköp visar en svag nedåtgående trend åren 2015-2020. Den statistiken grundar sig dock på Läromedias statistik över försäljning av Läromedel som 270 av Sveriges 290 kommuner använder. Den statistiken blir missvisande eftersom kommunens inköp av läromedel innehåller fler poster än inköp från läromedelsförlag även om det inkluderar digitala läromedel. Den här undersökningen anger att Kungsbacka köper läromedel för 701 kr per elev och år medan vår egen undersökning visar på 1227 kr per elev och år för år 2020.

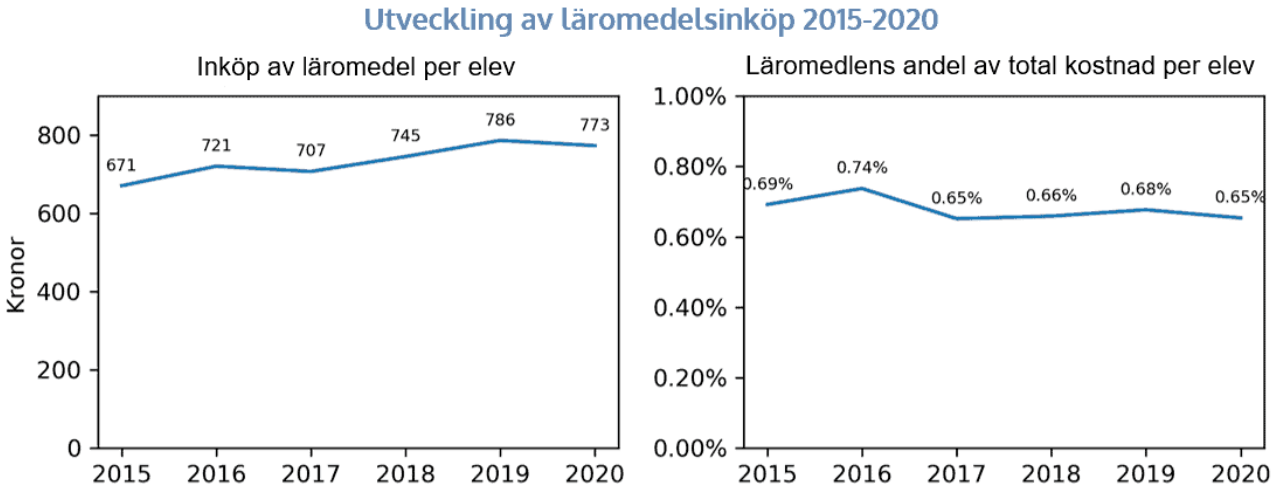

Statistik[5] för hela Sverige från läromedelsföretagen hämtad 20220-02-02, https://www.laromedelsforetagen.se/statistik/

Med hjälp av ekonomerna Jenny Blom och Pernilla Walter på förvaltningen har vi tittat på hur kostnaden för läromedel på Förskola & Grundskola. Vi har summerat centrala och skolenheters kostnader. Vi har inte räknat med inköp av läromedel på skolbiblioteken. Redovisningen gäller åren 2015-2021.

Frågorna vi ställde oss var:

- Hur stor andel av elevpengen används till läromedel inom grundskolan åk F-9 per elev och år?
- Hur stor är kostnaden för läromedel inom grundskolan åk F-9 per elev och år?
- Hur fördelar sig kostnader för olika typer av kategorier?
- Hur har kopieringskostnader utvecklats?

[4] https://www.lararen.se/nyheter/laromedel/de-satsar-mest-pa-laromedel-stora-skillnader
[5] Statistiken baseras på Läromedias statistik över kommunala huvudmäns inköp av läromedel, SCB:s kommunala statistik över elevantal och invånares utbildningsståndpunkt samt Skolverkets redovisade siffror över de kommunala huvudmännens kostnader.

Vi har identifierat olika kategorier av kostnad utifrån Skolinspektionens definition av läromedel men har även tittat på kostnader för digitala verktyg eftersom det historiskt har tagits pengar från budgeten för läromedel för att finanseria inköp av digitala verktyg. En viss typ av läromedel tillgängliggörs av digitala verktyg såsom filmer, gratis material på Internet men även lärarnas egenproducerade material förutom digitala förlagsproducerade läromedel och appar avsedda för undervisningen.

Kategorier

1. Trycka läromedel
   Tryckta förlagsproducerade läromedel som används i undervisning av elever åk F-9
2. Digitala läromedel
   Innefattar både centrala inköp och inköp som görs av skolorna direkt. De centrala digitala läromedel som finns i Kungsbacka är Inläsningstjänst (ljudböcker och kompensatoriska digitala hjälpmedel), Landguiden, National Encyklopedin (NE) och StavaRätt och Spellright. Övriga inköp görs av skolorna och avser både förlagsproducerade digitala läromedel och olika appar som används i undervisningen.
3. Digitala verktyg
   Digitala verktyg är inte ett läromedel men är en förutsättning för att vi ska kunna använda digitala läromedel. Vi har inte en likvärdig tillgång till personliga digitala verktyg för alla årskurser. Alla elever har en dator per elev i skolår 6-9 och sedan skiljer det sig mellan skolorna. Alla har minst ett verktyg per två elever i skolår F-5. Digitala verktyg omfattar inköp eller leasingkostnad för Ipad, dator, projektorer och interaktiva skärmar.
4. Kopiering.
5. Utbildningsmaterial Innefattar kostnader för STIM, pennor, papper, slöjdmaterial mm

Följande beslut har påverkat utfall och budget.

- 2016 Beslut man att man skulle utöka med datorer 1-1 för ytterligare en årskurs 6. (Från 7-9 till 6-9)
- 2016 Vi gick från att leasa våra datorer till att köpa in alla verktyg.
- 2020 Budgetbeslut om att leasa verktyg men sedan blev det inte verkställt utan inköps gjordes.

Figur 1. Hur stor andel av elevpengen används till läromedel (tryckta och digitala) inom grundskolan åk F-9? (Kungsbacka)

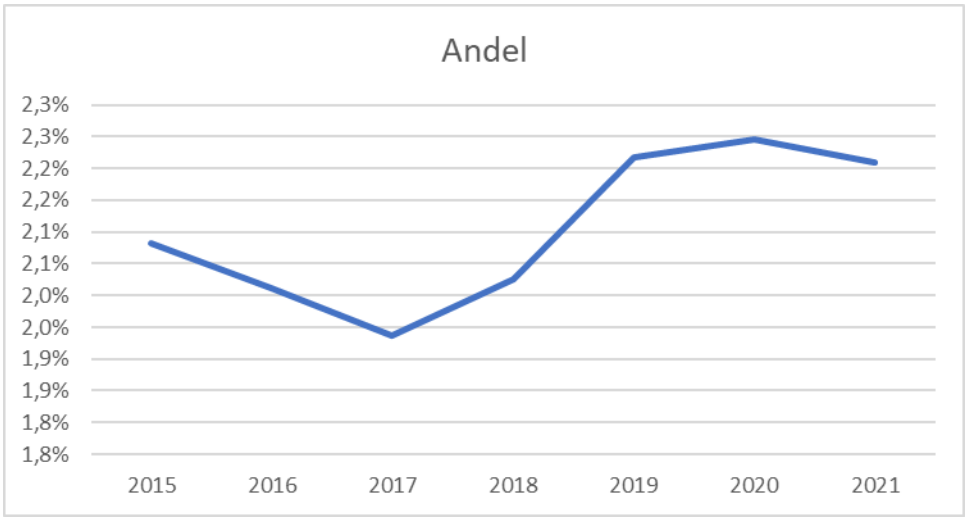

Figur 2 Hur stor är kostnaden för läromedel inom grundskolan åk F-9? (Kungsbacka)

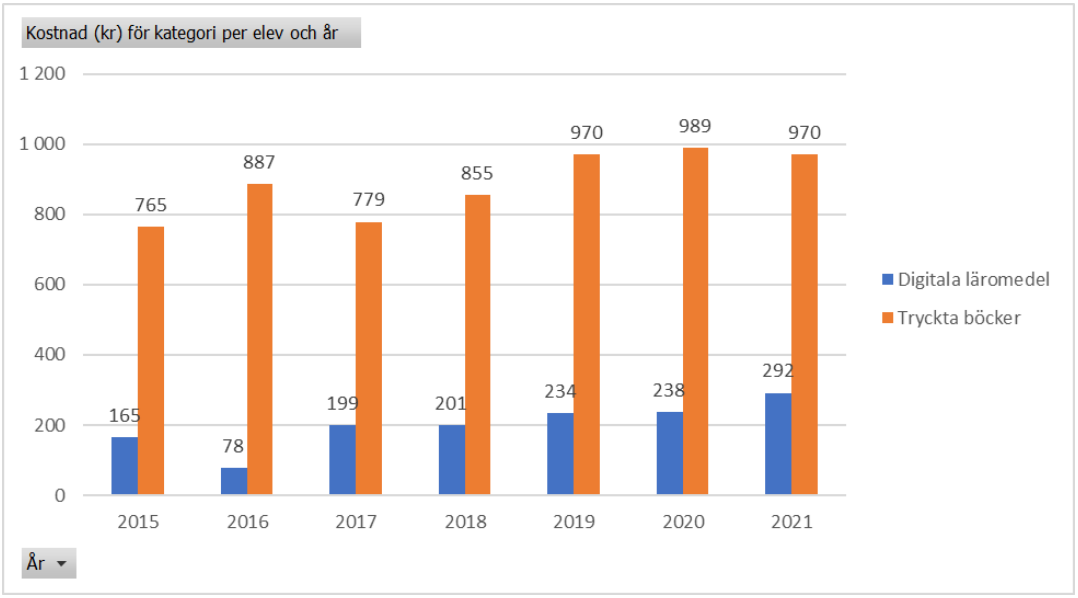

Figur 3 Hur stor är andelen för olika kategorier av den totala kostnaden per år? (Kungsbacka)

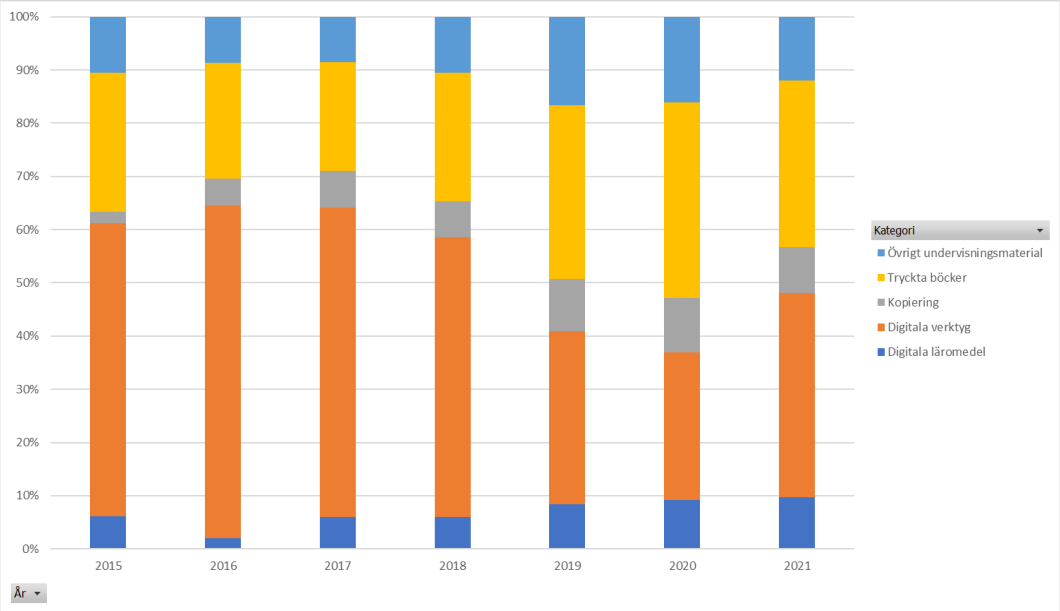

År	Digitala läromedel	Digitala verktyg	Kopiering	Tryckta böcker	Övrigt material	Totalsumma
2 015	1 802 788	16 179 726	597 387	7 688 208	3 099 538	29 367 648
2 016	856 070	26 514 539	2 108 564	9 210 717	3 699 248	42 389 137
2 017	2 424 693	23 329 622	2 741 232	8 202 512	3 439 684	40 137 743
2 018	2 239 185	19 748 075	2 554 896	9 106 841	3 937 940	37 586 936
2 019	2 624 467	10 071 833	3 051 833	10 168 499	5 154 648	31 071 279
2 020	2 631 861	7 925 590	2 939 618	10 527 766	4 600 577	28 625 411
2 021	3 032 448	11 964 804	2 717 815	9 751 797	3 748 006	31 214 871
Totalsumma	**15 611 511**	**115 734 189**	**16 711 346**	**64 656 340**	**27 679 641**	**240 393 026**

Figur 4 Hur har kopieringskostnader utvecklats? (Kungsbacka)

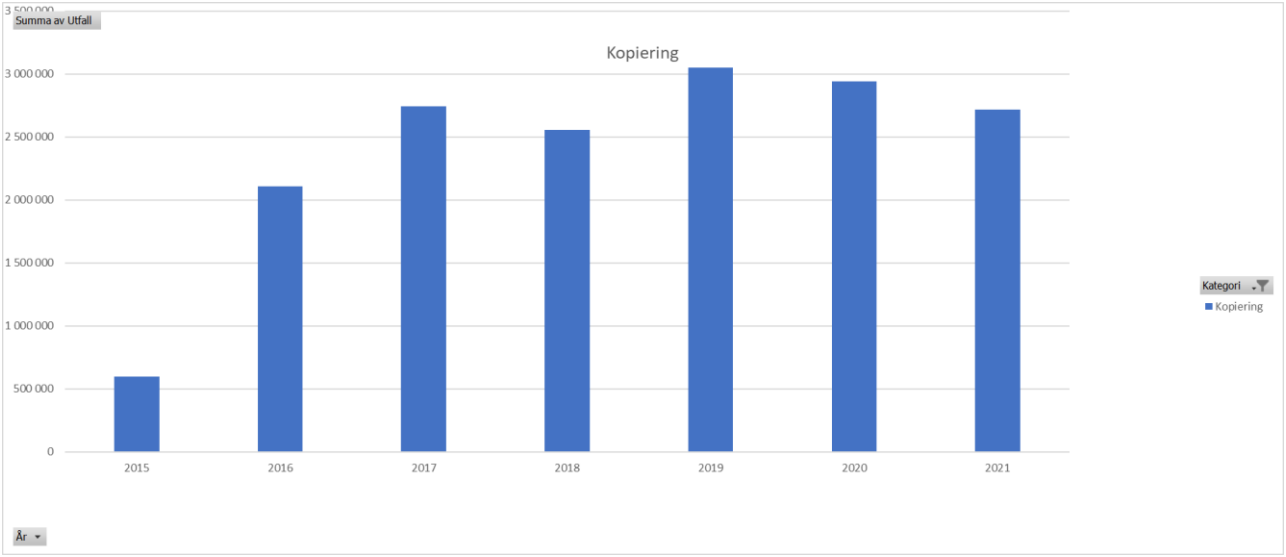

De regler som gäller för kopiering av läromedel regleras i Skolkopieringsavtalet. (Skolverket[6])

[6] https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/upphovsratten-for-texter-i-skolan

TILLGÅNG TILL OCH KVALITET AV LÄROMEDEL - RESULTAT AV ENKÄT

Vi har genomfört en enkät till förstelärare i Kungsbacka kommun på grundskolan med utskick till 128 och fått 60 svar.

Vi önskade få information om hur tillgången till förlagsproducerade läromedel (både analoga och digitala) och kvaliteten på dessa läromedel upplevs av de som arbetar som lärare. Förstelärare svarade för kollegiet på sin skola under vecka 4 och 5 2022. Förstelärarna valdes ut som grupp eftersom de är väl insatta i läroplanen och kursplaner och ha en mer generell bild av skolan.

1. Kan ni på er skola köpa de läromedel ni har behov av för att nå målen i undervisningen?

Mer information

Vi kan köpa in det vi behöver.	14
Ja, men vi kan bara köpa in de...	31
Nej, vi kan inte köpa alla nödv...	12
Vi kan inte köpa in något alls.	2

2. Vem ansvarar för kvalitetsgranskningen av läromedel?

Mer information

Enskild lärare	18
Kollegiala lärargrupper	33
Rektor	0
Annat	9

3. I vilken utsträckning kan ni styra över vilka läromedel som köps in?

Mer information

Vi kan styra i hög utsträckning	33
Vi kan styra i ganska hög utstr...	18
Vi kan varken styra i hög eller ...	9
Vi kan styra i ganska låg utsträ...	0
Vi kan styra i låg utsträckning	0

4. Tycker du att kvaliteten på de läromedel som ni använder är tillräcklig för att nå målen i läroplanen?

Mer information

5 I hög grad	10
4	29
3	19
2	1
1 I låg grad	0

5. Har ni tillgång till de läromedel som ni behöver för att nå målen med undervisningen?

Mer information

5 Hög grad	10
4	23
3	22
2	4
1 Låg grad	1

ANALYS

SJUNKER ANDEL AV ELEVPENGEN SOM GÅR TILL LÄROMEDEL I KUNGSBACKA?

Resultaten i figur 1 visar att andelen av elevpengen som går till läromedel har varit stabil de senaste 6 åren, de varierar mellan 2-2,2%. Trenden är svagt ökande.

Det är en relativt stor andel av elevpengen som används till läromedel i Kungsbacka i jämförelse med vad branschorganisationen Läromedelsförfattarna anger för snittet i Sverige, som har varierat mellan är 0,64% - 0,75%. Dessutom så stämmer inte jämförelse. Det är inte säkerställt i underlaget vad som är ett läromedel i Läromedias statistik och kommunen har i många fall högre kostnader för läromedel än de inköp som görs via förlag. I vår egen utredning har vi utgått från Skolinspektionens definition och tittar på alla kostnader och får därmed en högre kostnad på över 500 kr per elev och år än vad som anges i Läromedelsförfattarna undersökning. Se figur 2. 2021 var vår kostnad per elev för tryckta läromedel 970 kr.

För att vi ska vara säkra på vad kostnaden avser behöver vi utveckla vår ekonomiska redovisning och tydliggöra hur budget och uppföljning ska göras av läromedel. Vi ser väldigt tydligt att budget och utfall skiljer sig åt, utfallet är mycket högre än budgeterad kostnad vilket kan vara kopplat till detta.

Figur 3 visar att kostnadsandelen som används för att köpa in digitala verktyg (Ipads, PC) i förhållande till läromedel, annat utbildningsmaterial och kopiering har varierat över tid. Digitala verktyg var en större andel av kostnaden mellan åren 2015-2018. Digitala läromedel har ökat från 2017. Digitala läromedel är fortfarande en mindre andel, ca 24%, av inköp som dominiernas av tryckta läromedel, 15,6 milj kontra 64,6 milj totalt över de 6 åren.

Tabellen visar tydligt att vi har lagt mer pengar på att kopiera än på att köpa in digitala läromedel de senaste 6 åren 15,6 kontra 16,7. Enligt figur 4 har förvaltningen haft en ökad kostnad för kopiering under den senaste 5 års perioden trots en pandemi med en ökad andel fjärr- och distansundervisning med digitala verktyg. Här behöver ytterligare utredningar göras.

HAR LÄRARE TILLGÅNG TILL DE LÄROMEDEL DE BEHÖVER?

En stor andel av förstelärarna (92%) anger att de **har** tillgång till de läromedel de behöver för att nå målen med undervisningen (5,4,3 hög grad = 5) samtidigt som 22% av förstelärarna inte upplever att man kan **köpa in** nödvändiga läromedel. Det innebär att lärare på olika sätt kompenserar för detta. En möjlig väg för lärare är att återanvända läromedel mellan olika klasser, kopiera upp tryckta läromedel, producera eget läromedel eller använda läromedel som är fritt.

Utredningen visar inte på vilket sätt förstelärarna upplever att man kompenserar för att få tillgång till läromedel. Ytterligare en intressant vinkling vore att ta reda på vad elever tycker om tillgången och kvaliteten på läromedel.

Vilka processer har vi på plats för att säkra tillgången till läromedel?

Varje enhet budgeterar för inköp av läromedel.

Vilka processer har vi på plats för att säkra kvaliteten på läromedel?

Enkäten visar att flertalet skolor granskar kvaliteten på läromedel tillsammans i en grupp vilket är det sätt som Skolinspektionen förordar. Det borgar för att utveckla kompetens tillsammans på skolan.

Sedan vårterminen 2021 så finns det också möjlighet att arbeta tillsammans över skolgränserna i gemensamma den digitala plattformen Teams i något som förvaltningen benämner ÄmnesTeams.

Skolinspektionen trycker på att kompetens att bedöma kvaliteter hos ett läromedel ska göras av lärare i kollegiet och att det kan vara en stor hjälp för lärare som inte har full behörighet i ett ämne. En god tillgång till högkvalitativa läromedel kan vara en viss kompensation när vi inte har utbildad personal på plats i verksamheten.

DISKUSSION

Definitionen av läromedel har vidgats under senaste 15 åren. Ett läromedel är inte längre bara tryckta böcker utan kan vara egenproducerat digitalt material, youtube-klipp, flippade föreläsningar, filmer, gratisappar, program, digitala läromedel eller källor på Internet med mera. Vilket läromedel en lärare använder varierar efter syftet med undervisningen och lärarens kompetens om läromedel för just det undervisningsmomentet. För att säkerställa tillgången till och kvaliteten på läromedel så behöver frågan granskas ur flera perspektiv.

Lärares kompetens och förmåga att bedöma ett läromedels kvalitet är betydelsefull för en undervisning med hög kvalitet. Stämmer fakta i läromedlet, är läromedlet stödjande för elever som har behov av kompensatoriskt stöd, hur arbetar man i ett digitalt läromedel, hur kan man variera undervisningen och öka motivationen genom att använda olika typer av läromedel? Att arbeta kollegialt för att utveckla en kollektiv kunskap om läromedels kvaliteter är en utvecklande och kreativ del av läraryrket. Enligt enkäten genomförd av förstelärare i Kungsbacka finns det en bra grogrund för många att arbeta kollegialt. Att ta fram ett stöd för att utveckla arbetssättet med att kvalitetsgranska läromedel enligt Skolinspektionens rekommendation och utnyttja våra ÄmnesTeams i ännu högre grad skulle göra att fler fick stöd och högre kompetens att bedöma ett läromedels kvalitet.

På förvaltningen finns inte en likvärdig tillgång till digitala verktyg och det finns också skillnader i tillgången till läromedel. För de elever som inte har stödet hemma blir ett läromedel en viktig kompensation. Om skolor inte erbjuder det på ett likvärdigt sätt så misslyckas kommunen med det kompensatoriska uppdraget. Här saknas ett gemensamt mål på förvaltningen kring hur tillgången och kvaliteten på läromedel ska se ut. Frirummet och tilliten för lärare att själva bestämma detta är viktigt för att anpassningen ska göras utifrån just den elevgruppens behov. Samtidigt så anser 22% av förstelärare att de inte ens har möjlighet att köpa in det nödvändigaste läromedlet. Förutsättningar för en likvärdig skola finns därmed inte på plats. En förändrad målbild och förändrad ekonomisk styrning skulle kunna få betydelse för att elever ska få en likvärdig tillgång till läromedel av hög kvalitet efter sina behov.

Det finns en risk för att tillgången till kvalitativa läromedel som är anpassade efter läroplanen minskar efter sommaren eftersom nya kursplaner börjar gälla from 2022-07-01 och tidigare läromedel därmed inte är anpassade efter de nya kursplanerna. Hur stor den risken är i praktiken är svår att säga i och med vi inte vet i hur stor utsträckning de nya läromedel har förändrats. Förlagen använder den argumentationen för att öka sin försäljning. Men hur risken ser ut i praktiken

Läromedelsutredningen kommer, om den blir beslutad, att öka ansvar och krav på kommunen att säkra tillgången till läromedel. Hur den förändringen påverkar kommunen fullt ut är för tidigt att säga nu men den sammantagna bedömningen är att en säkerställd tillgång till läromedel av hög kvalitet är positivt framförallt för elever i svagare socioekonomiska grupper eller med behov av

kompensatoriska läromedel. Det finns inget som hindrar förvaltningen från att arbeta vidare med frågan i utredningens riktning. Skolinspektionen utrycker att det finns en koppling till att om det finns färre antal behöriga lärare så ökar behovet av en säker tillgång till läromedel av en hög kvalitet.

En annan ekonomisk redovisning av kostnader för läromedel skulle underlätta att följa den här frågan över tid. Det är idag svårt att redogöra för kostnader för läromedel på ett sätt som gör en nationell jämförelse möjlig och här kommer säkert Läromedelsutredningen att peka ut hur den ska göras.

Intressanta frågor framöver.

- Att fördjupa sig kring vad forskning säger om läromedels betydelse för undervisningens kvalitet.
- Ytterligare undersökningar behövs för att kunna se bilden ur fler perspektiv till exempel elevers och rektors perspektiv.
- Fortsätta att följa vad förstelärare svarar på dessa frågor över tid
- Hur kan huvudmannen vill vi gå vidare så att vi kan säkerställa att en elev i Kungsbacka har säker tillgång till läromedel med likartade förutsättningar? Hur skiljer sig olika skolor åt?
- Kollegial samverkan kring läromedel över skolgränser, kan vi göra en koppling i vårt arbete med Utmärkt undervisning?
- Kompensatoriska läromedel. I vilken grad används dessa?
- Fördjupning kring forskning inom området.

SLUTSATS

Läromedelsutredningen kommer att öka kraven för huvudmannen att säkra tillgång till och kvalitet på läromedel, både tryckta och digitala läromedel.

Enligt förstelärarenkäten har förvaltningen idag inte en likvärdig tillgång läromedel för att nå målen med undervisningen. Förvaltningens kostnader för läromedel är högre än genomsnittet i Sverige. En förändrad ekonomisk styrning av läromedel skulle kunna påverka likvärdig tillgång till läromedel.

Kvaliteten på läromedel tycks vara god i förvaltningen. Det finns dock många läromedel med faktafel. Om andelen obehöriga lärare ökar på enskilda skolenheter kommer behovet av hög kvalitet på läromedel att öka. Kompetensen kring hur man bedömer kvaliteten på läromedel sker genom att rektor organiserar för det i ett kollegialt lärande. Genom ett centralt organiserad kompetensutveckling och stöd för att bedöma kvalitet på läromedel skulle förvaltningen kunna stödja högre kvaliteten på läromedel ytterligare.

Läromedels kompensatoriska roll för att alla elever ska nå målen, speciellt för grupper med större behov, är viktigt och bör stärkas.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-02-22
Diarienummer
FG 2022-00134

Kungsbacka

Tillgången till och kvaliteten på läromedel säkerställs

Förslag till beslut i nämnden för Förskola & Grundskola

Informationen antecknas till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

I Förskola & Grundskolas nämndbudget för 2022 ges förvaltningen ett antal uppdrag i form av redovisningar och utredningar. Det här uppdraget är en del av det arbetet kring hur Tillgången till och kvaliteteten på läromedel säkerställs i förvaltningen.

Förvaltningen har undersökt hur budget och utfall för läromedel har varit de senaste 6 åren och jämfört med andra kommuner. Förvaltningen har också genomfört en enkät bland förstelärare för att undersöka hur tillgång och kvalitet av läromedel upplevs av dem.

Enligt enkäten har förvaltningen idag inte en likvärdig tillgång läromedel för att nå målen med undervisningen. Förvaltningens kostnader för läromedel är högre än gemensnittet i Sverige. En förändrad ekonomisk styrning av läromedel skulle kunna påverka likvärdig tillgång till läromedel.

Kvaliteten på läromedel upplevs vara god i förvaltningen. Det finns dock många läromedel med faktafel. Om andelen obehöriga lärare ökar på enskilda skolenheter kommer behovet av hög kvalitet på läromedel att öka. Genom ett centralt organiserad kompetensutveckling och stöd för att bedöma kvalitet på läromedel skulle förvaltningen kunna stödja högre kvaliteten på läromedel ytterligare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Tillgången till och kvaliteten på läromedel säkerställs, 2022-02-22

Rapport, Tillgången till och kvaliteten på läromedel säkerställs, 2020-02-22

Maria Andersson
Skolchef

Lars Clemensson
Verksamhetschef Kvalitet och utveckling

Hanna Leissner
0300-834214
Utvecklingsledare

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37

Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Utvecklare/Coach

Förskola & Grundskola

Kungsbacka kommun

Kungsbacka

Bakgrund

- Mia Hugosson
- Joakim Karlsson
- Vårt arbete baseras på en modell från NT&AS (National Teaching & Advisory Service).
- Vi har arbetat med detta sedan år 2006.
- Vi arbetar F-9.

Ansökan

Rektor ansöker om stöd till verksamhetschef kring en elev eller en grupp elever där skolan uttömt sina resurser för nå en adekvat utveckling.

Ärenden prioriteras och hanteras.

Kartläggning påbörjas.

Kartläggning

- När vi får som uppdrag att göra en kartläggning gör vi följande:
- Observationer
- Intervjuer med elev, de professionella på skolan och vårdnadshavare.
- Tar del av all tidigare dokumentation (Skola, IF, BUP) kring eleven.
- Detta sammanställs sedan och utmynnar i en bakgrundsrapport som innehåller en nulägesbild från alla berörda kring eleven och i slutet av rapporten finns det rekommendationer kring åtgärder. Bakgrundsrapporten är det dokumentet som sedan ligger som grund för beslut av åtgärder som tas av rektorn.

Exempel

Vi arbetar främst med:

- elever med problematisk skolfrånvaro
- elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- elever med beteendeproblematik
- elever med låg måluppfyllelse

Framgångsfaktorer

- Att vi ser på situationen med ett utifrånperspektiv.
- Länk mellan hem och skola.
- Samverkan med andra aktörer så som BUP, IF, LSS, Gymnasiet och Kultur & Fritid.
- Tät dialog med vårdnadshavare
- Relationen med eleven.
- Att utgå från ett helhetsperspektiv kring eleven.
- Arbetar lösningsfokuserat.
- Arbetar mångfacetterat utifrån elevens behov.

Kungsbacka

Underlag till Kommunbudget 2023

Nämnden för Förskola & Grundskola

Innehållsförteckning

1 Möjligheter, utmaningar och förändringar inför 2023, Plan 2024-2027 3
1.1 Omvärlden - Kungsbacka i världen 4
2 Fokusområden och Indikatorer, förslag på nya eller förändrade 5

1 Möjligheter, utmaningar och förändringar inför 2023, Plan 2024-2027

Nämndens möjligheter, utmaningar och förändringar 2023, Plan 2024-2027

Möjligheter

I Kungsbacka finns möjligheter att utvecklas hela livet! Verksamheterna i Förskola & Grundskola i Kungsbacka kommun har relativt höga resultat och ett gott renommé. Det gör att medborgare är nöjda och det attraherar såväl nya kommuninvånare som arbetsmarknadsaktörer och är en viktig del av kommunens arbete med att stärka näringslivet.

Förskola & Grundskola har sedan flera år haft budget i balans, vilket ger goda förutsättningar att arbeta långsiktigt och hållbart med nämndens utvecklingsområden. Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete är kärnan för utvecklingsarbetet. Här analyseras resultat och bristområden för att formulera de fortsatta utvecklingsinsatserna för ökad måluppfyllelse. Under 2020-2025 arbetar förvaltningen gemensamt med tre fokusområden:

- Undervisningens kvalitet

- Matematiskt lärande

- Jämställd utbildning

Välutbildad personal utgör den enskilt viktigaste faktorn för förskolans och skolans framgång. Förskola & Grundskola arbetar systematiskt med kompetenskartläggningar och kompetensutveckling. Målet är att undervisningen planeras och genomförs av behöriga lärare och att utbildningen kompletteras med välutbildad övrig personal. Andelen behöriga lärare behöver öka för att klara kompetensutmaningen. Samtidigt behöver förskollärares förutsättningar att genomföra sitt uppdrag förbättras.

Skickliga lärares undervisning har vetenskaplig grund och är förankrad i beprövad erfarenhet. För att upprätta och utveckla undervisningens kvalitet behöver pedagoger samarbeta och lära tillsammans.

Utmaningar

Trots skolans relativt höga resultat lämnar ca 100 elever årligen grundskolan utan behörighet till gymnasieskolan. Arbetet för att alla elever ska lyckas i skolan behöver därför intensifieras. De uteblivna resultaten kan ha flera orsaker, därför behöver all personal i skolan utveckla sin förmåga att möta barn/elever utifrån deras behov och anpassa undervisningen. Många gånger kan svårigheter härledas till psykisk ohälsa. Därför behöver arbetet ske i samverkan med andra; andra förvaltningar och andra aktörer - inte minst Regionen.

Alla inom verksamheten har ett ansvar för att barn och elever ska kunna lära, må bra och utvecklas. Målet är att skapa en så positiv skolsituation som möjligt för barnet eller eleven. Hälsofrämjande arbete handlar om att stärka eller bibehålla barns och elevers fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Skolan och förskolan ska uppmärksamma hälso- och livsstilsfrågor och sträva efter en social gemenskap som ger trygghet och lust att lära.

Skolan ska vara likvärdig och alla barn och elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Därför behöver undervisningen utvecklas för att tillgodose såväl pojkar som flickor, som ska ha lika stora möjligheter att nå så långt kunskapsmässigt som möjligt. Oavsett kön eller socioekonomisk bakgrund har alla elever rätt att nå så långt som möjligt. Det är angeläget att nyanlända barn och elever ges goda förutsättningar för integration för att tidigt etablera sig i sitt nya hemland.

Den ökande digitaliseringen i skolan innebär fler möjligheter att hitta vägar för att allt fler elever ska lyckas i skolan samtidigt som det innebär stora ekonomiska konsekvenser med utökning och uppdatering av digitala verktyg.

Förändringar på kort sikt

Den 1 juli 2022 kommer nya läroplaner och kursplaner i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan - Lgr 22.

Från och med den 1 juli 2021 får skolor använda fjärrundervisning inom fler ämnen än tidigare. Fjärrundervisning får bland annat användas om det inte finns någon behörig lärare för en viss typ av undervisning eller om det är för få elever i skolan.

Regler om distansundervisning införs i skollagen. Distansundervisning får användas för en elev som inte kan vara i skolan på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. En elev i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan kan även ha andra skäl för att inte behöva delta i undervisningen i skolans lokaler.

Förändringar på lång sikt

Utredningen om en tioårig grundskola föreslår hur en tioårig grundskola kan införas genom att förskoleklassen görs om till årskurs 1. Mycket tyder på att beslut fattas enligt den statliga utredningens förslag. Det återstår flera analyser att göra för att se konsekvenserna av ett sådant beslut. Bland annat behöver kostnadsutvecklingen följas upp då förskollärare i förskoleklass idag inte tillhör Bilaga M (anställning med ferie) utan har semestertjänster.

Vidare pågår en utredning om hur ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare kan inrättas med syftet stärka skolprofessionerna, höja kvaliteten på utbildningen och öka skolprofessionernas attraktionskraft. Programmet föreslås bestå av två bärande delar:

- en nationell struktur för kompetensutveckling för rektorer, lärare och förskollärare, samt
- ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare respektive förskollärare.

Förutsättningar för statligt huvudmannaskap för skolan utreds för närvarande. Utredaren ska föreslå hur staten kan ta över ansvaret för de skolor som i dag drivs av offentliga huvudmän samt ge förslag på hur en myndighetsorganisation för den statliga skolan kan se ut. I uppdraget ingår bland annat att föreslå en finansieringsmodell och att ge förslag på hur staten skulle kunna ta över arbetsgivarskapet för lärare, skolledare och övriga yrkesgrupper i de skolor som i dag drivs av offentliga huvudmän. En annan central del i huvudmannens ansvar är ledning och daglig drift, och utredaren ska ta ställning till hur de delarna skulle kunna hanteras av en statlig huvudman. Med ledning och daglig drift avses de beslut som skolledning och huvudman behöver fatta på en vardaglig basis för att hantera verksamheten och de behov som uppstår.

Nationell och lokal styrning behöver organiseras för att skapa goda förutsättningar för lärande. Skolans uppdrag och mål är att 100% av alla barn och elever ska nå kunskapskraven. Var och en ska nå så långt som möjligt utifrån sina individuella förutsättningar, men alla ska åtminstone vara behöriga till nationellt gymnasieprogram efter avslutad grundskola. För att utveckla undervisningen, och nå målet, behöver arbetssätt och arbetssätt ständigt utvecklas. Utvecklingsarbetet ska vila på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund.

1.1 Omvärlden - Kungsbacka i världen

Nämndens omvärldsanalys

Under Corona-pandemin har färre barn är tidigare gått i förskolan och i fritidshemmen. Det är ännu oklart vilka långsiktiga effekter det får för lärandet, men det finns risker med den utebliven undervisningen. Även eleverna i grundskolan har haft högre frånvaro än vanligt. Även om det inte kan märkas någon påverkan på betygsresultaten befaras att pandemin påverkat elevernas psykiska hälsa.

Det tar tid att etablera nya skollokaler, planering av skollokaler är en lång process. Befolkningsprognosen har på senare tid skrivits ner. Det kan komma att innebära en överetablering av utbildningsplatser innan den beräknade befolkningsökningen visar sig. Dessutom har en ny aktör, Internationella Engelska skolan, etablerats i Kungsbacka.

2 Fokusområden och Indikatorer, förslag på nya eller förändrade

EN ATTRAKTIV KOMMUN ATT BO, VERKA OCH VISTAS I - FOKUSOMRÅDEN

Förslag till nya fokusområden	Förslag till förändrade fokusområden

EN ATTRAKTIV KOMMUN ATT BO, VERKA OCH VISTAS I - INDIKATORER

Förslag Indikator	2019	2020	2021	Målsättning 2023	Trend

EN HÅLLBAR UTVECKLING OCH EN HÄLSOSAM MILJÖ - FOKUSOMRÅDEN

Förslag till nya fokusområden	Förslag till förändrade fokusområden

EN HÅLLBAR UTVECKLING OCH EN HÄLSOSAM MILJÖ - INDIKATORER

Förslag Indikator	2019	2020	2021	Målsättning 2023	Trend

BÄSTA FÖRETAGSKLIMATET- FOKUSOMRÅDEN

Förslag till nya fokusområden	Förslag till förändrade fokusområden

BÄSTA FÖRETAGSKLIMATET - INDIKATORER

Förslag Indikator	2019	2020	2021	Målsättning 2023	Trend

I KUNGSBACKA UTVECKLAS VI HELA LIVET- FOKUSOMRÅDEN

Förslag till nya fokusområden	Förslag till förändrade fokusområden

I KUNGSBACKA UTVECKLAS VI HELA LIVET - INDIKATORER

Förslag Indikator	2019	2020	2021	Målsättning 2023	Trend

ETT MEDSKAPANDE SAMHÄLLE OCH EN ÖPPEN ATTITYD- FOKUSOMRÅDEN

Förslag till nya fokusområden	Förslag till förändrade fokusområden

ETT MEDSKAPANDE SAMHÄLLE OCH EN ÖPPEN ATTITYD - INDIKATORER

Förslag Indikator	2019	2020	2021	Målsättning 2023	Trend

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-02-07
Diarienummer
FG 2021-01662

Kungsbacka

Motion om Låt Kungsbackas skolelever få Spring i benen (S) - begäran om yttrande

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige anser att motionen är besvarad med hänvisning till det arbete som redan görs.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen för Förskola & Grundskola jobbar idag med och utvecklar kontinuerligt arbetet för ökad rörelse under hela skoldagen i motsvarande delar som ingår i projektet spring i benen. Arbetet utgår ifrån den plattform (hubb) för förvaltningsövergripande samarbetet som skapats under paraplyet leverera välmående, teamet för välmående och lärande samt de unika skolornas behov som identifierats tillsammans med elever och personal.

Våren 2021 gjordes en temperaturmätning på grundskolorna i Kungsbacka kommun. Syftet var att ta reda på hur våra skolor jobbade för att bidra till ökad rörelse under hela skoldagen. Mätningen visar att många av våra skolor jobbar med organiserade rastaktiviteter utomhus och inomhus, att flertalet jobbar med att integrera rörelsepauser under skoldagen, att några har lagt till extra pulspass under dagarna, att man organiserar klassrum och lektionsplanerar för ökad rörelse. Resultaten redovisades för nämnden för Förskola & Grundskola den 2021-08-25.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Motion om Låt Kungsbackas skolelever få Spring i benen (S) - begäran om yttrande 20220217

Yttrande över kommunstyrelsens remiss: Låt Kungsbackas skolelever få spring i benen! (KS 2021-01028)

Presentation Fysisk aktivitet grundskolan (PPT)

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Karolina Reinhold
0300835839
Utvecklingsledare

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37

Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Maria Andersson
Förvaltningschef Förskola & Grundskola

Lars Clemensson
Verksamhetschef Kvalitet & Utveckling

YTTRANDE
Nämndens namn

Till
Kommunstyrelsen Kungsbacka kommun

Datum
2022-02-22

FG Diarienummer
2021-01662

Ert diarienummer
KS2021-01028

Kungsbacka

Yttrande över kommunstyrelsens remiss: Låt Kungsbackas skolelever få spring i benen! (KS 2021-01028)

Sammanfattande inställning

Nämnden för Förskola & Grundskola anser att de områden remissen berör och de tankar kring utvecklings som lyfts i huvudsak är bra och relevanta. Nämnden för Förskola & Grundskola instämmer därför i sakfrågan dvs vikten av att fortsätta skapa förutsättningar för att våra skolelever skall röra sig mer under sin skoldag. Ett fortsatt stöd till våra enheter bör även fortsättningsvis utgå ifrån befintliga strukturer och utifrån tillitstyrningens grunder.

Kommunens inställning i detalj

Forskning visar på allt tydligare koppling mellan fysisk aktivitet, välmående och lärande. Samtidigt kan vi tydligt se ett ökat stillasittande och en minskad andel barn och unga som är tillräckligt fysiskt aktiva enligt WHO:s rekommendationer. När du rör på dig ökar du inte bara ditt välmående genom en ökad fysisk kapacitet och hälsa. Fysisk aktivitet bidrar också till en bättre koncentrationsförmåga, ökad minneskapacitet, ökad stresstålighet, ökad motivation, ett bättre självförtroende, en bättre självuppfattning, mer kreativitet och ett gladare du.

Våren 2021 gjordes en temperaturmätning på grundskolorna i Kungsbacka kommun. Syftet var att ta reda på hur våra skolor jobbade för att bidra till ökad rörelse under hela skoldagen. Mätningen visar att många av våra skolor jobbar med organiserade rastaktiviteter utomhus och inomhus, att flertalet jobbar med att integrera rörelsepauser under skoldagen, att några har lagt till extra pulspass under dagarna, att man organiserar klassrum och lektionsplanerar för ökad rörelse. Resultaten redovisades för nämnden för Förskola & Grundskola den 2021-08-25.

Förvaltningarna för Förskola & Grundskola, Gymnasie- och arbetsmarknad, kultur och fritid och Region Hallands lokala nämnds samarbete under paraplyet Leverera välmående har resulterat i ett team som tagit fram och tillgängliggjort forskningsbaserat stödmaterial, omvärldsbevakar, bjuder in till föreläsningar och diskussioner samt till samarbete över gränserna. Teamet fungerar som ett nätverk och heter Teamet för välmående och lärande och är öppet för alla som är intresserade. Tanken med teamet är att vi där lär av och med varandra inom området välmående och lärande samt att vi där har en plattform för olika typer av material och kunskapsunderlag.
Vi har också ett aktivt Skol If som nu när vi släppt på restriktionerna kan återgå till full aktivitet och bidra till ökade rörelse.

Nämnden för Förskola och Grundskola
«OrgEpost»

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37

Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Stockholms satsning spring i benen innebär att deras utbildningsförvaltning administrerar nätverk, handleder, tar fram stödmaterial och forskningsunderlag.

I remissen ställer kommunstyrelsen frågan om vi i berörda förvaltningar i Kungsbacka skulle kunna göra något liknande som Stockholms satsning Spring i benen?
Förvaltningen för Förskola & Grundskola jobbar idag med och utvecklar kontinuerligt motsvarande de delar som ingår i Stockholms stads projekt. Arbetet bör även fortsättningsvis utgå ifrån den plattform (hubb) för förvaltningsövergripande samarbetet ”leverera välmående” som vi benämner ovan, Teamet för välmående och lärande samt de unika skolornas behov som identifierats tillsammans med elever och personal. Motionen anses härmed besvarad.

Förskola och Grundskola

Maria Andersson, skolchef

Begäran om yttrande

Ärenderubrik	Motion - Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen" (S)
Kommunstyrelsens diarienummer	KS 2021-01028
Begäran om yttrande avser	Nämnden för Förskola & Grundskola
Svar till kommunstyrelsens diarium senast	**2022-03-25**
Direktiv/Övrigt	-

§ 404 Dnr 2021-01028

Remittering av motion från Johan Tolinsson (S) m.fl. - Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen"

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterar motionen till nämnden för Förskola & Grundskola för yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Johan Tolinsson (S), Magdalena Sundqvist (S) och Rickard Wäst (S) har inkommit med en motion om att ge berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en liknande satsning som Stockholms stads "Spring i benen". Satsningen syftar till att få aktivare lektioner för skoleleverna med korta rörelsepauser och mer rörelse både före, under och efter skoldagen.

Motionen anmäldes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 9 november 2021.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige 2021-11-09, § 155
Motion från Johan Tolinsson (S) m.fl. - Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen", 2021-10-19

Beslutsgång

Ordförande Fredrik Hansson (C) konstaterar att det finns ett förslag till beslut, kommunledningskontorets. Ordföranden (C) prövar förslaget och finner att arbetsutskottet bifaller det.

Beslutet skickas till

Nämnden för Förskola & Grundskola

Datum
2021-11-09

§ 155 Dnr 2021-01028

Anmälan av motion från Johan Tolinsson (S) m.fl. – Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen"

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar motionen till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning av ärendet

Johan Tolinsson (S), Magdalena Sundqvist (S) och Rickard Wäst (S) har inkommit med en motion om att ge berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en liknande satsning som Stockholms stads "Spring i benen". Satsningen syftar till att få aktivare lektioner för skoleleverna med korta rörelsepauser och mer rörelse både före, under och efter skoldagen.

Beslutsunderlag

Motion från Johan Tolinsson (S) m.fl. – Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen", 2021-10-19

Beslutsgång

Ordförande Anders Ekström (M) prövar om kommunfullmäktige kan remittera motionen till kommunstyrelsen för vidare beredning, och finner att kommunfullmäktige bifaller det.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Socialdemokraterna

Motion Låt Kungsbackas skolelever få " Spring i benen"

I takt med skärmarnas intåg i våra liv med tv, datorer, paddor och inte minst mobiler har stillasittandet ökat kraftigt. Detta är ett allvarligt problem för folkhälsan. Västvärldens livsstilssjukdomar, i form av hjärt- och kärlsjukdomar och cancer, motverkas bäst genom ett fysiskt aktivt liv och goda kostvanor, det är forskarna eniga om. Kostnaderna för samhället kommer bli mycket stora om vi inte vänder denna utveckling. De investeringar vi gör nu i en förbättrad folkhälsa kommer löna sig mångfalt längre fram.

Kungsbacka kommun kan påverka elevernas skolgång så att den blir mer fysiskt aktiv. Det är inte bara i idrottsämnet som eleverna bör röra på sig utan flera gånger varje dag. Det är förstås en stor utmaning men det finns goda exempel där man lyckats bryta gamla mönster och hitta nya lösningar.

Stockholms stad har de senaste åren genomfört satsningen "Spring i benen". Det har lett till aktivare lektioner med korta rörelsepauser, och till mer rörelse både före, under och efter skoldagen. Äldre elever handleder yngre elever, lärare får tips av kollegor om övningar, fritidshemmen är engagerade och föräldrar medvetandegörs om rörelsens betydelse både för skolresultat och för både psykisk och fysisk hälsa och välbefinnande.
Det drivs av Stockholms Stads utbildningsförvaltning som tar hand om administration, handledning och tillhandahåller stödmaterial och forskningsunderlag. Men det mesta av arbetet sker på skolorna i nätverket, där man utbyter erfarenheter och delar med sig av praktiska exempel. Varje skola bidrar med en eller flera representanter till nätverket, och dessa kan utgöras av exempelvis idrottslärare, skolsköterska eller personal i fritidshem.
I Finland finns liknande satsningar på nationell nivå under rubriken "Schools on the move" dit 90 % av landets skolor nu är anslutna. Genom att skapa aktiviteter och utveckla pedagogiken har skoleleverna blivit mer aktiva med positiva hälsoeffekter som följd. Vi socialdemokrater menar att Kungsbackas skolelever också måste röra mer på sig. Det finns till viss del aktiviter i skolan, gymnasiet och inom kultur och fritid idag, men det bör skapas förutsättningar att alla kan applicera modellen i större utsträckning.

Därför yrkar vi på:

- Att Kungsbacka kommun genom berörda nämnder utreder möjligheterna med en liknande satsning som "Spring i benen".

Johan Tolinsson (S)
2:e vice Ordf. Nämnden för Förskola & Grundskola

Magdalena Sundqvist (S)
Ledamot Nämnden för Kultur & Fritid.

Rickard Wäst (S)
Ledamot Nämnden för Gymnasium & Arbetsmarknad

Kungsbacka 2021-10-19

Från:	kommun@kungsbacka.se
Skickat:	den 9 december 2021 15:53
Till:	Förskola Grundskola
Ämne:	Begäran om yttrande - Motion om Låt Kungsbackas skolelever få Spring i benen (S)
Bifogade filer:	(Socialdemokraterna) (Motion) Låt Kungsbackas skolelever få Spring i benen .pdf; Beslut-202101028-KS-§ 155.docx; Beslut-202101028-KS-§ 404.docx; Begäran om yttrande - Nämnden för Förskola & Grundskola.pdf

Begäran om yttrande

Ärenderubrik

Motion - Låt Kungsbackas skolelever få "Spring i benen" (S)

Kommunstyrelsens diarienummer

KS 2021-01028

Begäran om yttrande avser

Nämnden för Förskola & Grundskola

Svar till kommunstyrelsens diarium senast

2022-03-25

Hälsningar
Kristian Egstedt
Registrator

_____

Kungsbacka kommun
Kommunledningskontoret
0300-83 43 19
kristian.egstedt@kungsbacka.se

www.kungsbacka.se
www.facebook.com/kungsbackakommun
Värna om miljön! Behöver du skriva ut det här meddelandet?

Vad gör vi i våra grundskolor för att öka våra elevers fysiska aktivitet/rörelse under skoldagen?

EN scanning av vad våra F-6 och 7-9 skolor gör för att främja elevernas fysiska aktivitet utöver det som åläggs dem i timplanen.

F-6 (21 svarande)

Rörelsepauser (hit räknas ocks...	18
Pulspass (hit räknas alla aktivit...	4
Organiserade rastaktiviteter ute	17
Organiserade rastaktiviteter in...	7
Aktiv integrering av rörelse i kl...	9
Projekt riktade mot fysisk akti...	8
Jobbar aktivt för att motivera ...	9
Har en tillåtande inomhusmilj...	8
Jobbar med Walk and talk på l...	5
Använder uteklassrum	10
Jobbar aktivt med att integrer...	6
Har extra idrottstid (dvs tid ut...	7
Anordnar extra idrottsaktivitet...	2
Vi genomför extra friluftsdaga...	7

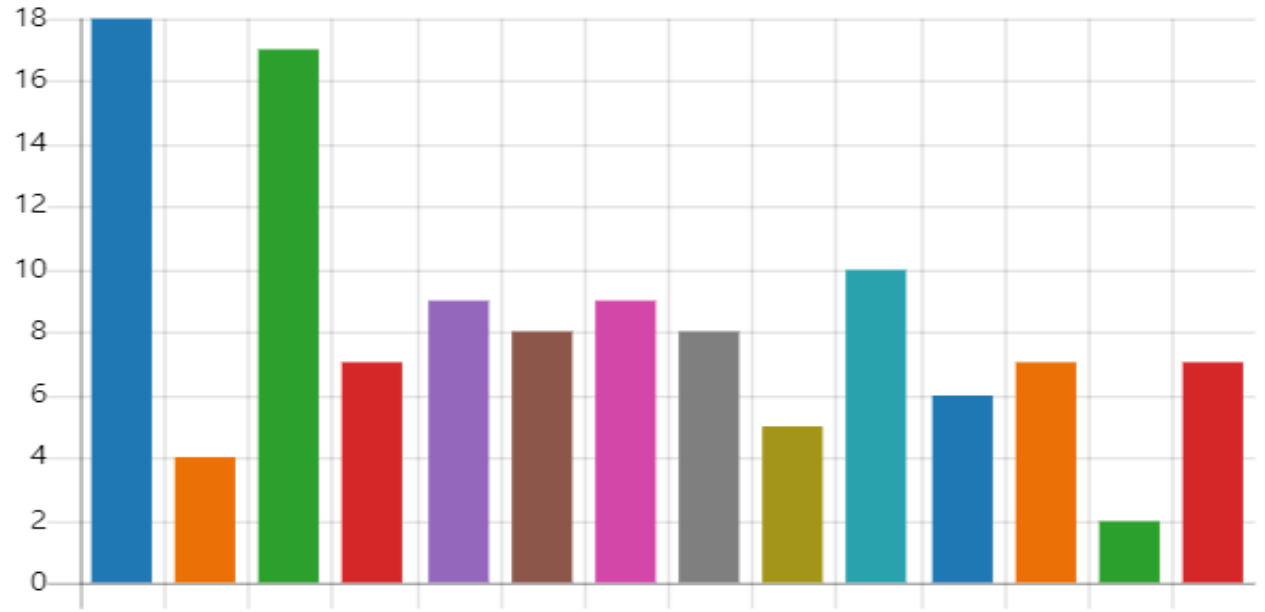

F-6 kommentarer

- **Behöver utöka de organiserade rastaktiviteterna. Ser att det ger effekt på elevernas välmående.**
- **Vi startar upp ett projekt i f-3 för ökad fysisk aktivitet till hösten. En Idrottslärare håller i det.**
- **Vi jobbar också med Hjärnstark junior.**
- **De som går på fritids rör sig mycket där.**
- **Vi har även handbolls och fotbollsinriktning.**
- **Det ser väldigt olika ut i olika klasser**

7-9 (13 svarande)

Rörelsepauser (hit räknas ocks...	6
Pulspass (hit räknas alla aktivit...	2
Organiserade rastaktiviteter ute	2
Organiserade rastaktiviteter in...	4
Aktiv integrering av rörelse i kl...	1
Projekt riktade mot fysisk akti...	0
Jobbar aktivt för att motivera ...	4
Har en tillåtande inomhusmilj...	4
Jobbar med Walk and Talk på l...	4
Använder uteklassrum	0
Jobbar aktivt med att integrer...	1
Har extra idrottstid (dvs tid ut...	2
Anordnar extra idrottsaktivitet...	3
Vi genomför extra friluftsdaga...	4

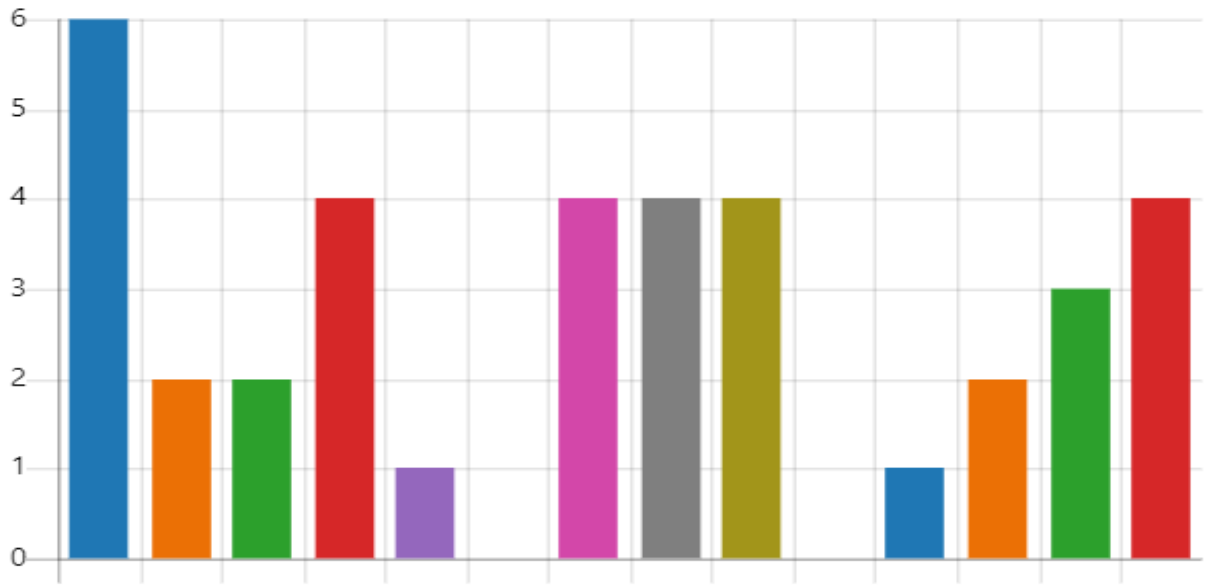

7-9 kommentarer

- **Vår rastpedagog gör stor skillnad**
- **Elever i studion (specialen) går regelbundna promenader. Vi uppmuntrar till rastaktivitet men inget vi styr över.**
- **Ytterligare 3 skolor anger att de kommer att införa pulspass efter sommaren.**
- **Vi har handbolls och fotbollsklasser**
- **Vi hade friluftsdagar innan pandemin.**
- **Skillnader mellan klasser.**

Kort summering

- Röerelsepauser/Brainbreaks vanligt förekommande
- Organiserade rastaktiveteter vanligt på F-6 men inte i 7-9
- Aktiv integrering av rörelse i klassrummet och att använda sig av uteklassrum är ovanligt i 7-9.
- Skol IF:s aktiviteter används i låg utsträckning men det kan bero på att vi frågat hur det ser ut just nu och Skol IF inte kunnat genomföra sina aktiveteter pga Corona.
- Många som anger att det ser väldigt olika ut i olika klasser.

Övrigt:

- Jobbar med Goda vanor (Gällinge, Kullavik, Hålabäck, Åsa gård)
- Föreläsningar GV för fler
- Tagit fram ett material för Hjärnan och fysisk aktivitet.
- Rörelsekalender
- Föreläsningar
- Jämställd utbildning?

En frisk generation

Rörelsesatsningen RF SISU

Igång: Malevik och Presse (rörelseförståelse och vikten av rörelse

På väg in: Åsa gård, Furulid, Fjäråsbräcka (rörelsesatsning och föreningssamverkan)

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-02-18
Diarienummer
FG 2022-00259

Kungsbacka

Patientsäkerhetsberättelse 2021

Förslag till beslut

Nämnden för Förskola & Grundskola fastställer Patientsäkerhetsberättelsen för medicinska och psykologiska insatserna inom elevhälsan 2021.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för Förskola & grundskola är vårdgivare för den medicinska delen av elevhälsan och ska årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Denna beskriver det systematiska patientsäkerhetsarbetet som skett under föregående år. Patientsäkerhetsarbetet omfattar bland annat uppföljning av avvikelser, förbättring av rutiner och samverkan med andra vårdgivare.

Beslutsunderlag

Förvaltningen för Förskola & grundskolas tjänsteskrivelse, 2022-02-18

Patientsäkerhetsberättelse 2022-02-22

Beslutet skickas till

-

Beskrivning av ärendet

I patientsäkerhetsberättelsen ska vårdgivaren redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Den beskriver hur vårdgivaren har arbetat för att identifiera, analysera och minska riskerna i vården. Patientsäkerhetsberättelsen innehåller även en beskrivning av hur vårdpersonalen bidragit, men även hur patienters och närståendes synpunkter på patientsäkerheten har hanterats. Patientsäkerhetsberättelsen ska även redogöra för de resultat som uppnåtts under föregående år.

I början av 2021 deltog skolsköterskorna i kommunens arbete med att vaccinera invånare som får omsorg genom kommunen bland annat inom äldreomsorgen. Insatsen motsvarar ca 220 arbetsdagar totalt eller i snitt 12 dagar per sköterska som deltog. Inför insatsen gjordes riskanalys och påverkan har

FG Myndighet & Stöd
Frida Byrsten
070-265 59 66
Verksamhetschef

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka
Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37
Telefon 0300-83 40 00
www.kungsbacka.se

följts upp regelbundet över året för att säkerställa att basprogrammet hinns med för att inte påverka patientsäkerheten.

Under året har samverkan skett med andra vårdgivare för att öka patientsäkerheten. Det sker också samverkan internt i kommunen och mellan kommunerna som bidrar till en ökad patientsäkerhet, likvärdighet och bidrar till ökad kunskap för personal inom medicinska elevhälsan.

Under året har flera digitala initiativ tagits för att skapa en säkrare vård bland annat genom införande av digital avvikelsehantering, e-recept och digitala medgivanden från vårdnadshavare.

Arbete med metodhandbok och processer för elevhälsans medicinska del har påbörjats under 2021.

Skolläkare har anställts av Kungsbacka Kommun vilket innebär ökad tillgänglighet till både klinisk närvaro samt delaktighet i arbetet med vård/diagnostik/behandling som leder till ökad patientsäkerhet.

Psykologisk ledningsansvarig (PLA) finns nu på 20%.

Avvikelser (31 st) har rapporterats under året. Ingen avvikelse har föranlett anmälan enligt Lex Maria. Beroende på avvikelsens innehåll så har åtgärder vidtagits.

Maria Andersson
Skolchef

Frida Byrsten
Verksamhetschef medicinska elevhälsan

Kungsbacka

Patientsäkerhetsberättelse Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser År 2021

Datum och ansvarig för innehållet

2022-02-22
Frida Byrsten, Verksamhetschef HSL FG
Magnus Sandberg, Medicinskt ledningsansvarig Sjuksköterska FG

Innehåll

SAMMANFATTNING 3

INLEDNING 4

STRUKTUR 4
Övergripande mål och strategier för 2021 4
Organisation och ansvar 5
Samverkan för att förebygga vårdskador 6
Patienters och närståendes delaktighet 8
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet 8
Klagomål och synpunkter 9
Egenkontroll 9

PROCESS - ÅTGÄRDER FÖR ATT ÖKA PATIENTSÄKERHETEN 10
Riskanalys 12
Utredning av händelser - vårdskador 12
Informationssäkerhet 12

RESULTAT OCH ANALYS 13
Egenkontroll 13
Avvikelser 14
Klagomål och synpunkter 15
Händelser och vårdskador 15
Riskanalys 15

MÅL OCH STRATEGIER FÖR KOMMANDE ÅR 2022 16

Sammanfattning

Året 2021 har återigen präglats av pandemin och Förskola & Grundskola som vårdgivare inom elevhälsans medicinska del har givetvis påverkats i olika grad även detta år.

Förvaltningen har återigen ställts inför nya utmaningar för att kunna bedriva hälso- och sjukvård inom elevhälsan på ett patientsäkert och effektivt sätt. Det har handlat om allt från att utföra hälsosamtal på annat sätt än fysisk närvaro till att planera om vaccinationer och andra insatser.

I början av året var många skolsköterskor ute och vaccinerade mot Covid -19 i fas 1 inom Vård och Omsorg. Det var en avgörande insats för att Kungsbacka Kommun kunde genomföra fas 1 vaccinering på ett patientsäkert och effektivt sätt. Risk/konsekvensanalys är genomförd inför/efter denna insats där patientsäkerheten inom elevhälsans medicinska insats belystes.

Omläggningen av elevhälsans basprogram som startade 2020 fortsatte att genomföras under 2021. Förändringen innebär att hälsosamtalen äger rum i åk 7. Omläggning kommer att ta tid då genomförandet startat under en pandemi då prioritetsordning har fått ändrats av patientsäkerhetsskäl, detta är gemensamt för alla kommuner i regionen. En trolig uppskattning är att genomförandet är helt klart 2022–2023

Arbetet med en regiongemensam hälsodatabas för unga 0-20 år har återupptagits. En processledare anställd av Region Halland kommer med stöd av representanter från kommunerna utveckla processen.

Under 2021 har det genomförts flertal digitaliseringar inom elevhälsans medicinska del. Åtgärderna innebär en ökad patientsäkerhet, effektivare och säkrare arbetsrutiner för skolsköterska/skolläkare allt i enlighet med *Vision e-hälsa 2025 (SKL 20160310*).

Arbete med metodhandbok och processer för elevhälsans medicinska del har påbörjats under 2021.

Skolläkare har anställts av Kungsbacka Kommun vilket innebär ökad tillgänglighet till både klinisk närvaro samt delaktighet i arbetet med vård/diagnostik/behandling som leder till ökad patientsäkerhet.

Psykologisk ledningsansvarig (PLA) finns på 20%.

Avvikelser (31 st) har rapporterats under året. Ingen avvikelse har föranlett anmälan enligt Lex Maria.

Under 2022 fortsätter arbetet med de utmaningar som uppkommit samband med pandemin bl.a. med att ligga i fas med basprogrammet, att alla elever skall erbjudas insatser i rätt tid. Digitala utvecklingen fortsätter med utgångspunkt i patientsäkerhet samt med målet att underlätta i det dagliga arbetet för elevhälsans medicinska/psykologiska personal.

Inledning

Enligt patientsäkerhetslagen SFS 2010:659 ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse. Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §. Patientsäkerhetsberättelsen bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

Struktur

Övergripande mål och strategier för 2021

SFS 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap.

Elevhälsans medicinska del har alltid ett **övergripande mål** att patientsäkert kunna erbjuda

- Förebyggande och hälsofrämjande insatser för att stödja elever
- Erbjuda vaccinationer enligt FHM vaccinationsprogram
- Hälsosamtal där identifiering av insatser skall upptäckas så att eleven får den hjälp hen är i behov av.
- Utföra enklare sjukvårdsinsatser

Dessa delmål med strategier sattes upp i 2020 års patientsäkerhetsberättelse.

Mål 1

Fler elever skall uppleva en god hälsa och skillnad mellan pojkar och flickor skall minska.

Fortsatt arbete med att kvalitetssäkra rutiner för hälsosamtalet och att göra analys på resultatet.

Fortsatt arbete med utveckling av att resultat/analys av hälsamtalen på avidentifierad aggregerad nivå ska användas för hälsofrämjande och förebyggande arbete på den lokala skolan och i kommunen

Mål 2

Utveckla samverkan och identifiera ansvarsområden mellan Vc HSL, MLA och PLA.

Vc HSL, PLA och MLA går en gemensam utbildning angående att leda den medicinska och psykologiska insatsen inom elevhälsan.

Mål 3

Psykologernas journalföring och dokumentation skall följa 3 kap Patientdatalagen, 5 kap 2 § Hälso-och sjukvårdslagen och 17 kap 4 § Offentlighets- och sekretesslagen.

Rutiner för psykologernas processer enligt vårdgivarens ledningssystem ska färdigställas av PLA

Organisation och ansvar

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivare

Kungsbacka kommun är vårdgivare. Ansvaret för uppgifter inom Hälso- och sjukvård inom elevhälsan ligger på nämnden för förvaltningen Förskola & grundskola (FG) samt nämnden för Gymnasier & arbetsmarknad (GA).

Vårdgivarens ansvar innefattar:

Verksamhetschef HSL för de medicinska och psykologiska insatserna i elevhälsan utses.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och patientsäkerhet finns för de medicinska och psykologiska insatserna inom elevhälsan.

Vårdgivaren ska se till att det finns den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Patientsäkerhetsberättelse redovisas årligen.

Verksamhetschef enligt HSL

Har det samlade ledningsansvaret för att säkerställa patientsäkerhet och god kvalité inom elevhälsans medicinska och psykologiska del. Verksamhetschef är ytterst ansvarig för Hälso- och sjukvården inom elevhälsan.

Verksamhetschef skall utifrån sin kompetens uppdra medicinska och psykologiska uppgifter inom vård, diagnostik och behandling genom delegering till legitimerad HSL personal. Dessa innefattar medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA), medicinskt ansvarig läkare (MA) samt Psykologiskt ledningsansvarig (PLA).

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska (MLA)

Verksamhetschefen får ge i uppdrag till annan befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda

uppgifter inom vård, diagnostik och behandling och patientsäkerhetsarbete.

Medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska är specialistutbildad sjuksköterska samt har kompetens inom hälso-och sjukvårdsrätt.

Medicinskt ansvarig läkare (Skolläkare)

Skolläkaren arbetar i första hand hälsofrämjande och förebyggande, men också åtgärdande på alla nivåer. Skolläkaren är legitimerad läkare med specialistutbildning i allmänmedicin, och tilläggsspecialitet inom skolhälsovård. Skolläkaren har fördjupad medicinsk kunskap inom områdena tillväxt, utveckling, endokrinologi, psykisk hälsa, specifika skolsvårigheter, långvariga sjukdomstillstånd och funktionsnedsättningar i skolan, vaccinationer och smittskydd samt hälsofrämjande arbete.

Psykologiskt ledningsansvarig (PLA)

Verksamhetschefen får ge i uppdrag till annan befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda inom vård, diagnostik och behandling och patientsäkerhetsarbete.

PLA är legitimerad psykolog.

Medarbetare

All hälso-och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överenskommelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom hälso- och sjukvård och för elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten I ansvaret ingår att identifiera och rapportera avvikelser och risker.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 2 § p 3

Extern samverkan

Under 2021 har vårdkedjan till BUP (Barn o Ungdomspsykiatri Region Halland) omorganiserats och blivit tydligare för oss som remittent genom ”En väg in”. Elevhälsan i regionen har samverkat och varit delaktiga i processen. Tidigare riskfaktorer var att det var svårt att veta vilken enhet/vårdnivå elevhälsan skulle vända sig till/remittera till utifrån problematik. Det fanns då en patiensäkerhetsrisk att vårdkedjan bröts och osäkerhet att det hade handlagts rätt och i slutändan om eleven fått rätt hjälp. Vårdkedjan nu är tydlig med samma första kontakt in oavsett problematik. Varje ärende triageras av regionen och efter det fördelas på rätt vårdnivå.

Elevhälsans medicinska del blir ofta ombedd av annan vårdgivare/enhet att utföra en hälso-och sjukvårdsuppgift då eleven befinner sig i skolan. Detta kan röra sig om att ta ett blodtryck eller väga/mäta för att dessa värden behövs för att utvärdera behandling som sköts av annan vårdenhet. Samverkan med BUP-mottagning Kungsbacka har resulterat i en ny remiss/handläggning då detta efterfrågas. Detta för att säkra vårdkedjan och att rätt information ges och pa-

tientsäkerheten ökar.

Behov av att säkerställa vårdkedja/samverkan med Barn och Ungdomsmottagningen (BUM). Samverkansmöten är inplanerade för att kunna ge kompetensutveckling inom olika sjukdomstillstånd samt för att BUM ska kunna hålla skolpersonal informerade om aktuella frågor och arbetssätt. Direkta kontaktuppgifter till respektive specialistsjuksköterska har även upprättats för snabb och rätt kontakt kan tas vid behov.

Förvaltningsövergripande samverkan har under 2021 bestått bl.a. i att ta fram en handlingsplan för suicidprevention där medicinska delen av elevhälsan varit representerad. Skolan har en viktig roll i detta arbete och där vi har fått till aktiviteter för suicidpreventivt arbete i skolorna 2022. Ur ett patientsäkerhetsperspektiv är preventivt arbete en av de viktigaste åtgärderna.

Nätverksmöte hålls regelbundet med regionens kommuner där MLA från Kungsbacka deltar. I dessa forum diskuteras frågor som rör patientsäkerhet och även strategiska inriktningar som förs vidare till verksamhetsledning.

Skolläkare i regionens kommuner har regelbundna nätverksträffar och agendan rör även där vård, diagnostik och behandling utefter patientsäkerhet och ny kunskap.

MLA deltar även vid Göteborgsstad MLA nätverksträffar, geografisk närhet samt omvärldsbevakning är en viktig del som erhålls där.

PLA deltar i deltar i nätverk inom VG-regionen och Region Halland.

På strategisk nivå deltar Skolchef i region Hallands samverkan inom området ”Elevers välmående och hälsa” och Verksamhetschef i en taktisk grupp som bereder ärenden till den strategiska gruppen. Inom denna samverkan behandlas bland annat övergripande samverkan mellan olika vårdgivare.

Intern samverkan

Skolsköterskemöte för hela gruppen hålls månadsvis för samlad information, utbildning samt frågor kopplat till patientsäkerhet. Systemförvaltare deltar när behov av tekniska frågor kopplat till journalsystem behöver klargöras.

Nätverksträffar i de olika skolsköterskegrupperna hålls månadsvis. Där är fokus på samverkan, praktiska frågor allt utifrån patientsäkerhet och god vård.

Ledningsmöte elevhälsans medicinska del 1/månad (VC, MLA, PLA, MA)

Samverkan med inom EHT samt med övrig skolpersonal på respektive skola.

Samverkan med elever och vårdnadshavare.

MLA/PLA samverkar med rektorer utifrån tillsättande av tjänster utifrån me-

dicinskbakgrund som påverkar patientsäkerhet.

Kategorimöte psykologer hålls månadsvis. Patientsäkerhetsfrågor finns som stående punkt.

Patienters och närståendes delaktighet

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Delaktighet och samarbete med vårdnadshavare är alltid något som strävas efter. Erbjudande om att vara med på hälsosamtal eller vaccination finns alltid.

Samtycke från vårdnadshavare krävs vid vissa insatser såsom vaccinationer och hälsouppgifter. Utifrån elevens ålder och mognadsgrad involveras hen mer och kan även ta autonoma beslut om sin hälso-och sjukvård som elevhälsan erbjuder.

All hälso-och sjukvård är frivillig med några få undantag.

Information om elevhälsans medicinska del ges både skriftligt och muntligt inför hälsobesök samt vaccinationer. Samverkan mellan elevhälsans medicinska insatser samt elever och/eller vårdnadshavare sker inom följande områden:

-Beskrivning av elevhälsans medicinska insats samt skolsköterskans uppdrag

-Information inför genomförande av vaccination

-Information inför hälsosamtal och hälsobesök

-Information om sekretess, tystnadsplikt och anmälningsskyldighet

-Information om eventuella åtgärder som kan behövas vidtas efter identifiering av hälsoproblematik.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 7 kap. 2 § p 5.

Enligt 6 kap. 4 § Patientsäkerhetslagen (2010:659) är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att rapportera risker för vårdskador och händelser som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada.

Hälso- och sjukvårdspersonal i FG/GA verksamheter, är den personal som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården.

Rapportering sker via avvikelsemodul i den medicinska journalen.

Händelsen utreds av medicinskt ansvarig sjuksköterska samt medicinskt ansvarig skolläkare.

Händelsen/avvikelsen sparas i modulen och får ett diarienummer.

Om händelse allvarlig involveras VC HSL och om risk eller medförd allvarlig vårdskada anmäls händelsen enl. Lex Maria till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Sammanställning av rapporterade avvikelser sker årligen och redovisas i patientsäkerhetsberättelse.

Tydligt identifierade risker/brister i verksamheten som framkommer i rapporteringen är föremål för förbättrings/patientsäkerhetsarbete.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 och 6§§, 7 kap 2 § p 6,

Klagomål och synpunkter på verksamheten har hanterats direkt när de kommer in. Kontaktuppgifter till elevhälsans medicinska personal samt VC HSL finns att tillgå.

Egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p 2

Egenkontroll utförs strukturerat och fortlöpande utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv för att identifiera eventuella risker samt åtgärda brister.

Egenkontroll	**Omfattning**	**Källa**
Basprogrammet	2 gånger per år 2 gånger per år	Skriftlig redovisning status /MLA Tillsynsdialog/MLA
Basala hygienrutiner	Fortlöpande	Hygienombud/självskattning
Avvikelser	Fortlöpande	Avvikelsehantering PMO
Medicinsk teknik	Enl. rutin	Rutin/processkarta
Granskning av loggar journalsystem	1 gång/månad	PMO/MLA/Systemförvaltare
Journalgranskning	Fortlöpande	PMO/MLA
Patientens klagomål och synpunkter	Fortlöpande	IVO, avvikelsehanteringssystemet, direktkontakt

Process - Åtgärder för att öka patientsäkerheten

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 2

Mål 1

Fler elever ska uppleva en god hälsa och skillnaden mellan flickor och pojkar ska minska

För att kunna stötta och hjälpa elevers mående på bästa sätt är identifiering av problem centralt. Elevhälsans medicinska del erbjuder hälsosamtal i förskoleklass, åk 4, 7 samt gymnasiet enligt basprogrammet.

Hälsoenkät skickas ut i förskoleklass, åk 4, åk 7 samt gymnasiet.

Genom att förbättra underlag för analys kan elevhälsan bidra med att rätt åtgärder vidtas lokalt samt förvaltningsövergripande bland annat genom att synliggöra skillnader mellan pojkars och flickor välmående.

Region Halland arbetar för gemensam elevhälsodatabas där regionens alla kommuner skall ingå. I samband med det arbete har det även lyfts fram önskan om en gemensam elevhälsoenkät för kommunerna. Nuläget använder vi i Kungsbacka Kommun ”Västernorrlandsenkäten” den används inte i övriga kommuner i regionen.

Enkäten och har gåtts igenom under året och resulterat i förslag på både reducering av samt tillägg av frågor för att bättre kunna identifiera problematik.

Dessa förslag och åsikter kommer tas med in 2022 då arbetet fortskrider med övriga aktörer i regionen.

Mål 2

Utveckla samverkan och identifiera ansvarsområden mellan vc HSL, PLA och MLA

Verksamhetschef Elevhälsans medicinska del har formellt överlåtet enskilda ledningsuppgifter till MLA och PLA. Verksamhetschef, MLA och PLA har regelbundna avstämningar för att gemensamt arbeta med processer och patientsäkerhet. Utbildning har genomförts enligt plan.

Mål 3

Psykologernas journalföring och dokumentation skall följa 3 Kap Patientdatalagen, 5 Kap 2 § Hälso-och sjukvårdslagen och 17 Kap 4 § Offentlighets-och sekretesslagen.

Kvalitetssäkring sker en gång per år utifrån egenkontroll av journalföring.

Processer för övergripande mål inom elevhälsans medicinska del

Nya digitala funktioner har under året tillkommit i journalsystemet.

Arbetet har gjorts till stor del ihop med systemförvaltare.

Digitala samtycken för vårdnadshavare har införts för vaccination, elev och vårdnadshavare kan fylla i digital hälsodeklaration innan samt få tillgång till skriftlig information. Vårdnadshavare loggar in på en samtyckesportal och signerar efter att läst information samt fyllt i hälsouppgifterna. Samtycket och hälsouppgifterna går direkt in i elevens journal.

Ur ett patientsäkerhetsperspektiv är det en stor förbättring. Detta ger en högre datasäkerhet, säkerställer att rätt person fyll ti uppgifter samt ger ett smidigare och snabbare arbete för skolsköterskorna (slipper pappersblanketter).

Arbetet med att förbättra denna funktion ännu mer fortlöper under 2022.

E-recept

Införande av e-receptfunktion under 2021 har ökat patientsäkerheten genom spårbarhet samt risker med fysiskt recept försvinner såsom svinn samt att det kan komma i fel händer.

Digitalt avvikelserapporteringssystem.

Under året har ett skifte gjorts ifrån pappershantering till digital hantering och lagring av avvikelserapporter. Fördelarna är många:

- Inrapportering förenklas för hälso-sjukvårdspersonal.
- Utredning kan följas och kompletteras snabbare och lättare.
- Avvikelser är lättåtkomliga om behov och förvaring /arkivering säker i en avvikelsemodul i journalsystem.

Vårdkedja

Arbete med att säkra vårdkedjan har utförts med flera olika samverkansaktörer, detta är ett fortlöpande arbete då förutsättningar ändras kontinuerligt. Detta är en avgörande faktor för patientsäkerheten samt att alla skall ha rätt till likvärdig vård.

- Barn och ungdomspsykiatri
- Asylnod/Kungsbacka VC
- Logopedmottagning
- Barn- och Ungdomsmedicin
- Ögonmottagning

Kompetensförsörjning

Under 2021 ställdes åter flertal utbildningar och planerad kompetensförsörjning in för hälso- och sjukvårdspersonalen. (bl.a. skolsköterskekongressen)

Kompetensutveckling genomfördes inom ortopedi för elevhälsan 2021.

Interna föreläsningar har genomförts via teams inom aktuella områden.

Ett satt mål för 2022 är just fortsatt kompetensförsörjning för att öka patient-

säkerheten.

Den mest avgörande och viktigaste faktorn för hög patientsäkerhet inom elevhälsans medicinska del är att vi kan behålla och erbjuda bra villkor för specialistutbildade sjuksköterskor och psykologer.

Riskanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap 2§ p 4

Riskanalys har utförts gällande skolsköterskornas deltagande i covid -19 vaccinering initialt i fas 1 inom VO. (Bilaga 1.) Under året har MLA och Verksamhetschefer följt upp effekterna på basprogrammet. Insatser har gjorts för att stärka upp där det inte hunnits med.

Identifiering av risk gällandes remisshantering till BUP.

Remissbevakning ser olika ut beroende var remissen inom elevhälsan ställs (Elevhälsans medicinska del /Övrig elevhälsa). Beroende på om en remiss kommer från legitimerad personal eller annan skolpersonal finns olika regler och rutiner att förhålla sig till där remisser från olegitimerad personal kan innebära att återkoppling och bevakning inte kan ske på samma sätt då det handlar om hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Risk har identifierats att patientsäkerhet kan påverkas av detta. Gemensam rutin utarbetas och implementeras under 2022.

Önskan finns att implementera ett riskanalysverktyg som är lätt att hantera och rapportera i. Målet med det är att identifiera risker innan det blir en avvikelse.

Utredning av händelser - vårdskador

HSLF-FS 2017:40, 3 kap. 1§ och SOSFS 2011:9 7 kap sista stycket

Ingen händelse har utretts enligt Lex Maria

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Uppföljning i journalsystem avseende användare som ej använt systemet under en viss tid. Detta för att minimera onödig åtkomst till information.

MLA ger behörigheter till journalsystem för all hälso- och sjukvårdspersonal samt informerar om gällande bestämmelser. MLA skapar HSAID i regionens gemensamma katalog.

Kvalitetssäkring har skett av loggkontroller genom ny rutin och mall för protokollföring. Ingen överträdelse har skett under 2021, samtliga loggkontroller har kunnat säkra att åtkomst till journal har använts rätt.

Krav på autentisering har identifierats inför kommande upphandling (2022) av nytt journalsystem.

Resultat och analys

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Egenkontroll

Mål 1. Fler elever ska uppleva en god hälsa och skillnaden mellan flickor och pojkar ska minska	**Strategier** Fortsatt arbete med att kvalitetssäkra rutiner för hälsosamtalet och att göra analys på resultatet. Fortsatt arbete med utveckling av att resultat/analys av hälsamtalen på avidentifierad aggregerad nivå ska användas för hälsofrämjande och förebyggande arbete på den lokala skolan och i kommunen	**Åtgärd** Regionövergripande arbete påbörjats för att kvalitetssäkra elevhälsoenkät för att gemensamt ta fram specifika strategier och arbetssätt för att utifrån data identifiera tex. ohälsa i vissa population-er/grupper. Kommunövergripande samarbete med Aktivitetsgrupp. Insatser gjorda på enskilda skolor utifrån problematik	**Resultat** Kungsbacka är representerat i styr- samt rådgivande regiongrupp för elevers hälsa. Samverkan med Aktivitetsgrupp för att identifiera problematik att arbeta med har skapats. Rutiner för samverkan skapats. Uppföljning av resultat/effekt på enhetsnivå.	**Analys** Ett mål som innefattar flera åtgärder, ur ett patientsäkerhetsperspektiv handlar mycket om att ta fram relevant data som går att arbeta efter med konkreta åtgärder och i tydlig process. I specifika fall har detta skett på enhetsnivå.
Mål 2.Utveckla samverkan och identifiera ansvarsområden mellan VC. HSL, PLA och MLA	**Strategi/er** VC HSL, PLA och MLA går en gemensam utbildning angående att leda den medicinska och psykologiska insatsen inom elevhälsan.	**Åtgärd** VC samt MLA genomgått EMI utbildning	**Resultat** Roller tydliggjorda genom delegering samt struktur för samverkan.	**Analys** Denna samverkan är nödvändig och tydlig för att bedriva patientsäkerhetsarbete systematiskt.
Mål 3. Psykologernas journalföring och dokumentation ska följa 3 Kap. Patientdatalagen, 5 Kap 2 § Hälso- och sjukvårdslagen och 17 Kap. 4 § Offentlighets- och sekretesslagen.	**Strategi/er** Rutiner för psykologernas processer enligt vårdgivarens ledningssystem ska färdigställas av PLA	**Åtgärd** Anställning av PLA 20%	**Resultat** Arbetet påbörjat Egenkontroll av journalföring. Uppdatering av rutindokument för psykologer i kommunen.	**Analys** Behovet tydligt identifierat och en viktig del i patientsäkerhetsarbete inom den psykologiska delen inom elevhälsan.

Avvikelser

Under året har sammanlagt 29 avvikelser rapporterats in inom FG.

Avvikelserna utreds av MLA, Skolläkare och PLA. Verksamhetschef HSL involveras vid allvarlig händelse. Inrapporteringen av elevhälsans legitimerade hälso- och sjukvårdspersonal görs via digitalt system i journalen. Utredningen kan där följas och rapportör kan komplettera uppgifter. Flertal avvikelser innefattar ett problem som rört flertal elever, tex. journalbegäran på elever från annan skola/verksamhet.

Övervägande del av avvikelserna rör extern vårdgivare/enhet. Det handlar i många fall om dröjsmål av journalrekvisitioner samt andra uppgifter. I vissa fall även uppgifter som saknas för att patientsäkerheten skall kunna garanteras.

Återkoppling av interna avvikelser sker till berörd verksamhet av rapporterande skolsköterska samt utredande MLA. Orsaker till avvikelser är ofta personalbrist samt skolor som under en period haft vakans av skolsköterska.

Avvikelser inom egen verksamhet rör ofta utebliven dokumentation eller åtgärd/insats.

15 avvikelser rör samma skola vilket föranlett behov av åtgärder. De flesta är inrapporterade av nytillträdd skolsköterska då brister upptäckts i bl.a uppföljning, åtgärder och dokumentation. Avsaknad av ordinarie skolsköterska under lång tid samt hög belastning är den absolut största faktorn till detta. Ordinarie skolsköterska har anställts under 2021 samt utökning av tjänst med 20% är åtgärder som vidtagits.

Genomgång av avvikelser sker fortlöpande på gemensamma yrkesträffar för att då diskutera om orsaker samt om förbättringsåtgärder nödvändiga.

Ingen avvikelse har föranlett anmälan enligt Lex Maria (HSLF-FS 2017:41) händelse som har medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada

En psykologisk avvikelse har behandlats under året avseende felaktig diagnos intellektuell funktionsnedsättning. Den är hanterad och bedömd av PLA tillsammans med extern granskare. Ingen felaktig diagnos har ställts utifrån granskning.

Rapporterade avvikelser 2021 Elevhälsans medicinska del

Skola/område	Avvikelser
FG/ Område Norr	12
FG/ Område Centrum	2
FG/ Område Söder	15
Totalt	**29**

Källa: Diarium Avvikelser FG/GA

Kategori	Avvikelser
Dokumentation/Journalhantering/Utebliven insats	11
Kommunikation/Vårdkedja	15
Vaccination	1
Teknisk/medicinskutrustning	2
Totalt	**29**

Källa: Diarium Avvikelser FG/GA

Klagomål och synpunkter

Under året har det kommit in enstaka synpunkter och frågor gällandes datasäkerhet och förvaring av data. Dessa har svarats på av systemförvaltare/Skolsköterska direkt till vederbörande som önskade informationen. Det har inte konstaterats några brister.

Det har även tillkommit Elevhälsan synpunkter och klagomål gällandes beslut om att vaccinering av Covid-19 av 12–15 åringar erbjuds i skolan.

Ansvarsfördelning är tydlig då det är regionen som ansvarar, erbjuder, utför och journalför vaccination**.** Kommunen ställer upp med lokal i skola, kommunikation ut till vårdnadshavare när vaccination erbjuds. Hjälp med logistik till och från vaccinationslokal under besöket då vaccination erbjuds hjälper även skolpersonal till med. Denna överenskommelse utformades innan vaccination startades. Elevhälsans medicinska del har således inget att tillföra där. Frågande har fått svar från förvaltningen.

Händelser och vårdskador

Inga utredningar har gjorts av allvarlig eller risk för allvarlig vårdskada.

Utredningar av händelser har i de flesta fall som tidigare beskrivits härletts till brister i vårdkedja, dokumentation och yttre faktorer.

Analys av detta är att vårdkedjans alla inblandande aktörer behöver samverka i ännu högre grad samt framför allt kontinuerligt då förutsättningar ändras ofta.

Hur vi dokumenterar och journalför inom elevhälsans medicinska journal är något som vi diskuterar kontinuerligt för att få en så sammanhållen och lik journalföring som möjligt. Rutiner för dokumentation/journalföring finns och revideras årligen. Som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har du även alltid ett enskilt ansvar att dokumentera och rapportera information som är nödvändig för att kunna säkerställa en god och säker vård.

Riskanalys

Bilaga (1)

Mål och strategier för kommande år 2022

Elevhälsans medicinska del har alltid ett **övergripande mål** att patientsäkert kunna erbjuda

- Förebyggande och hälsofrämjandeinsatser för att stödja elever
- Erbjuda vaccinationer enligt FHM vaccinationsprogram
- Hälsosamtal där identifiering av insatser skall upptäckas så att eleven får den hjälp hen är i behov av.
- Utföra enklare sjukvårdsinsatser

Fortsätta digitaliseringen av elevhälsans medicinska del. (Mål 1)

Implementera digitala lösningar i journalsystemet samt övriga hjälpmedel som ökar patientsäkerhet samt underlättar arbete för elevhälsans medicinska personal. Detta i enighet med regeringens *e-vision 2025*. Utgångspunkten för all digitalisering är att den inte bara säkrar och förbättrar arbetsmoment inom elevhälsans medicinska del utan alltid även stärker patientsäkerheten.

Metodhandbok/Processmodell (Mål 2)

Behov av en samlad metodhandbok med processkartor till de olika arbetsmomenten inom elevhälsans medicinska del har inletts under 2021.

Idag finns rutiner och riktlinjer samlade i olika dokument tillgängliga för hälso- och sjukvårdspersonal. Arbete med att omvandla detta till en webbaserad plattform/dokument (metodhandbok) är påbörjat. Samverkan har även inletts med KLK när det gäller processer inom elevhälsans medicinska del.

Rutindokument för psykologerna är en del av detta.

Kompetensförsörjning Hälso- och sjukvårdspersonal (Mål 3)

Enskilt viktigaste åtgärd för att fortsatt garantera hög patientsäkerhet är att kompetensförsörjning prioriteras och att behålla kompetens. Ett underlag kan tas fram som tydliggör behov av fortbildning för skolsköterskor och psykologer långsiktigt. Målet är att få en bild av vilken fortbildning som behövs för att yrkesgrupperna ska bibehålla en god kompetens och för att skapa en likvärdighet inom organisationen. Detta skulle även kunna vara ett sätt att öka attraktiviteten vid rekrytering och behålla kompetent personal inom elevhälsan för att kunna möta ökad konkurrens från andra verksamheter.

Uppföljning förändring i verksamheten - 2021 (FG/GA)

Undersökningar	Förändring	Precisera den planerade ändringen	Risk- och friskfaktorer	Åtgärder	Status	Slutdatum	Kommentar	Ansvarig
Förändring i verksamheten	Tidsbegränsad förändrad organisering	**Datum för riskbedömning** **2020-01-14** **Vad består ändringarna av?** Frivilliga skolsköterskor ska hjälpa till på förvaltningen för Vård och omsorg med vaccinationer mot Covid-19. Detta innebär följande förändringar -Minskad tillgänglighet till skolsköterska på enheten -Ordinarie arbetsuppgifter enligt basprogram kommer inte att hinna utföras i samma omfattning. Förebyggande och	Medicinska skador eller risk för skador för eleverna vilket kan leda till risk för anmälan för Skolsköterska	Upprättad prioriteringsordning av VC,HSL, Skolläkare och skolsköterskor	Avslutad enligt plan	2021-06-30	Insatsen på VO är nu avslutad. Insatsen genomfördes inte i lika stor omfattning som planerat utifrån längd på insats. Däremot var skolsköterska ute fler veckor i rad istället för utspritt över en längre period. Sammantaget var tiden dock inte mer än grundschemat.	
				Plan för hur EMI verksamheten kommer i fas tas fram	Avslutad enligt plan	2021-05-30		

	hälsofrämjande arbete kommer inte utföras. -Omläggning av EMI:s basprogram inför insamlande av elevhälsodata försenas -Nya arbetsuppgifter för skolsköterskor som kommer arbeta under arbetsledning av förvaltningen Vård & Omsorg och patientsäkerhetsansvarig sjuksköterska. Arbetsuppgifterna innebär en ny patientgrupp. **Var ska ändringarna genomföras?** Inom skolsköterskans ordinarie arbetsuppgifter för elevhälsan medicinska insats på de skolor där skolsköterskor arbetar för Vård & Omsorg. **Vilka arbetstagare eller grupper av arbetstagare berörs?** 22 Skolsköterskor	Psykisk påfrestning och stress	Egenkontroll när verksamheten går tillbaka till normalläge	Avslutad enligt plan	2021-05-30	Medicinskt ansvarig skolsköterska har besökt alla skolsköterskor för att skapa sig en uppfattning av situationen. Belastningen varierar från skola till skola. Utöver vaccinationen finns andra omständigheter så som distansundervisning som också påverkar möjligheten att utföra sitt arbete i tid. Orsakar fortsatt en ökad upplevelse av stress. Egenkontrollen kommer att bli relevant att inkomma med först till sommaren från alla skolsköterskor. Fackligpart instämmer i att situationen varierar mellan verksamheterna. FG - Sammanställer just nu vilka åtgärder som kan genomföras med tillfälliga medel som inkommit. De ska fördelas inom EHT. I nuläget delar arbetsgivaren och fackligpart uppfattningen om att insatserna måste riktas på ett smart och effektivt sätt genom punktinsats där de krävs allra mest just nu. GA - Tillfälliga medel kommer tillsättas till hösten efter att undersökning om läget. Initial insats är en extra skolsköterska under hösten som omhändertar det som "är kvar" så att övriga kan gå igång som vanligt. Skojmiljarden finansierar en del av detta.

Undersökningar	Förändring	Precisera den planerade ändringen	Risk- och friskfaktorer	Åtgärder	Status	Slutdatum	Kommentar	Ansvarig
			Splittring i grupper på grund av frivillighet	Information till elever, vårdnadshavare och personal från rektor	Avslutad enligt plan	2021-06-30	Det har varierat från skola till skola hur detta har fungerat. Framåt är det bra att informera i förberedande syfte om skolsköterskas uppdrag och de lagar och regler de verkar utifrån för att öka förståelse hos rektor. Information har gått ut från FG kring att stötta skolsköterskorna utifrån det läge som var.	
			Risk för smitta och smittspridning	Skyddsutrustning	Avslutad enligt plan	2021-07-31	Det har fungerat väl hos VO!	
				Vaccinering	Avslutad enligt plan	2021-07-31	Det har fungerat väl hos VO!	
			Ökad arbetsbelastning	Stöd från rektor i prioriteringsordning	Avslutad enligt plan	2021-06-30	FG -Det har varierat från skola till skola hur detta har fungerat. Framåt är det bra att informera i förberedande syfte om skolsköterskas uppdrag och de lagar och regler de verkar utifrån för att öka förståelse hos rektor. GA- Detta har fungerat väl	

Undersökningar	Förändring	Precisera den planerade ändringen	Risk- och friskfaktorer	Åtgärder	Status	Slutdatum	Kommentar	Ansvarig
				Rektor tillser tillgänglighet från kollegor	Avslutad enligt plan	2021-06-30	FG -Det har varierat från skola till skola hur detta har fungerat. Framåt är det bra att informera i förberedande syfte om skolsköterskas uppdrag och de lagar och regler de verkar utifrån för att öka förståelse hos rektor. GA- Detta har fungerat väl	
			Otydlig organisation kring medicinska bedömningsfrågor, arbetsledning och ansvarsfrågor	Uppdragsbeskrivning från VO	Avslutad enligt plan	2021-06-30	På VO har det fungerat mycket väl, det har varit bra organiserat. Bra bemötande och skolsköterskorna har blivit väl omhändertagna. Det har dock varit tuffare än man förutspått, intensivt.	

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-02-18
Diarienummer
FG 2022-00223

Kungsbacka

Skolinspektionen begäran om yttrande gällande Kapareskolan A-D - Samarbete med svenska kyrkan, dnr SI 2021:1103

Förslag till beslut i arbetsutskottet

Huvudmannens klagomålsutredning överlämnas till Skolinspektionen.

Sammanfattning av ärendet

I oktober inom ett klagomål gällande Kapareskolans samarbete med den lokala församlingen i Onsala. Klagomålet handlar i huvudsak om att skolan inte bör ha något systematiskt samarbete med religiöst samfund. En klagomålsutredning har skett där beslut om åtgärder har fattats.

Skolinspektionen har genom artiklar i tidningar gällande klagomålet begärt ett yttrande från huvudmannen för att ta ställning om vidare utredning ska göras. Yttrandet ska ha inkommit senast den 8 mars.

Arbetsutskottet har enligt Nämnden för Förskola & Grundskolas delegeringsförteckning punkt A1.5 delegation att fatta beslut om Yttrande till Skolinspektionen med anledning av Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskning.

Beslutsunderlag

FG Myndighet & Stöds tjänsteskrivelse, 2022-02-18

Klagomålsutredning, 2021-12-23

Klagomål, 2021-10-20

Beslutet skickas till

Skolinspektionen, dokument.goteborg@skolinspektionen.se (Protokollsutdrag, klagomålsutredning, klagomål)

FG Myndighet & Stöd
Frida Byrsten
070-265 59 66
Verksamhetschef

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka
Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37
Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Beskrivning av ärendet

Klagomålet handlar i huvudsak om att skolan inte bör ha något systematiskt samarbete med religiöst samfund. Bland annat samverkar skola och församling kring bemanning av ett uppehållsrum och julavslutning är till viss del förlagd i kyrkan. En klagomålsutredning inleddes där det framkom behov av att vidta åtgärder på ett antal punkter. Bland annat genom att information om konfirmation inte ges på skolan och förändrat upplägg vid julavslutningen. Bedömningen var dock att samverkan kan fortgå gällande bemanning i uppehållsrummet men att denna behöver regleras i en överenskommelse för att tydliggöra syfte, arbetssätt och säkerställa att det sker inom skollagens ramar. Arbetet är påbörjat men ej klart. Uppföljning ska göras av förvaltningen senast 15 april.

Då frågan har hanterats inom klagomålsrutinen föreslår förvaltningen att genomförd utredning överlämnas till Skolinspektionen som svar på begäran om yttrande.

Maria Andersson
Skolchef

Frida Byrsten
Verksamhetschef Myndighet & Stöd

Skolinspektionen

Begäran om yttrande

Kungsbacka kommun
info@kungsbacka.se

2022-02-08
1 (1)
Dnr SI 2021:1103

Begäran om yttrande med anledning av uppgifter gällande Kapareskolan A-D i Kungsbacka kommun

Skolinspektionen har den 25 januari 2022 tagit del av uppgifter i tidningsartiklar som rör Kapareskolan A-D. Enligt uppgifterna har skolan ett samarbete med kyrkan. Det framkommer bland annat att perosnal från kyrkan har ett uppehållsrum i skolan, att präst informerar om konfirmationsläger, att alla inte inkluderas vid skolans julfirande och att skolan har deligerat värdegrundarbetet till kyrkan.

Kungsbacka kommun, som är huvudman för verksamheten, ombeds att yttra sig över uppgiften om skolans samarbete med kyrkan och de övriga uppgifter som framommer i tidiningsartikalrna (bifogas). Kommunen ombeds vidare att redovisa vilka åtgärder som eventuellt har vidtagits eller kommer att vidtas med anledning av uppgifterna. *Dokumentation som styrker huvudmannens svar eller som på annat sätt har betydelse för ärendet ska bifogas*.

Kungsbacka kommuns yttrande kommer tillsammans med uppgifterna att ligga till grund för Skolinspektionens hantering av ärendet. Skolinspektionen kan komma att utreda ärendet vidare.

Kungsbacka kommuns yttrande ska lämnas av ansvarig nämnd eller den nämnden utsett företräda huvudmannen. Om yttrandet lämnas av annan än nämnd ska dokumentation bifogas som styrker att yttrandet lämnats av den huvudmannen utsett. Lämnas yttrandet av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att **delegation** finns. Yttrandet ska **senast den 8 mars 2022** ha kommit in till Skolinspektionen på adress Skolinspektionen Box 2320, 403 15 Göteborg eller dokument.goteborg@skolinspektionen.se

Vänligen ange ärendets diarienummer (SI 2021:1103) vid kontakt med Skolinspektionen.

På Skolinspektionens vägnar
Vian Olaurim, Utredare

Bilaga; inkomna uppgifter (ab 1)

Kungsbacka Posten 21 januari

Trots lärarkritiken: Kyrkan blir kvar i skolan

Nyheter Information om konfirmation på lektionstid, skolavslutning i kyrkan, ett uppehållsrum på skolan med anställda från Svenska kyrkan. Samarbetet kan fortsätta mellan skolan och kyrkan är förvaltningens slutsats. Henrik Dahlquist, som arbetar som lärare på Kapareskolan, är fortsatt kritisk. – Att utöva eller husera religiösa samfund kan omöjligt den kommunala skolan ha med att göra, säger han.

Henrik Dahlquist tänker inte ge sig i första hand utan han vill ha Skolinspektionens syn på det hela. Därför ska han skicka in en anmälan inom kort.

– Jag står för frihet och demokrati och det vet jag att man måste kämpa för. Detta är en av mina kamper. Bjud in hur många religiösa samfund som helst till religionslektionerna. Det hade varit toppen. Fast en av dem kan ju inte få stanna kvar med det uppenbara målet att värva nya medlemmar, säger han och fortsätter:

– Skolan undervisar i religion. Fast att utöva religion eller husera religiösa samfund kan omöjligt den kommunala skolan ha med att göra.

Maria Andersson tycker det är bra om Skolinspektionen vill granska fallet.

– Det är välkommet om en Skolinspektionen vill granska det. Det är alltid bra att en extern part går in och tittar för det går att göra olika bedömningar och tolkningar.

Skolinspektionen

Från: Vian Olaurim
Till: Vian Olaurim
Ärende: E-post: Skolans kyrkosamarbete ifrågasätts » Norra Halland
Datum: den 27 januari 2022 14:50:38

NYHETER 2022-01-20 KL. 13:27

Skolans kyrkosamarbete ifrågasätts

Av Christina Wagner

Kapareskolan i Onsala har personal från kyrkan i skolan och prästen har tills nyligen fått informera om konfirmationsläger på skoltid.

Henrik Dahlquist vill undersöka om Kapareskolans samarbete med Svenska kyrkan är förenligt med skolans uppdrag. Foto: Montage

Det täta samarbetet med kyrkan ifrågasattes av Henrik Dahlquist i oktober, som nu alltså fått ett utförligt svar från förvaltningen.
I den 14 sidor långa utredningen går det att läsa om hur kyrkan sedan flera år har personal som vistas i ett uppehållsrum på skolan under skoltid. Fram tills nyligen har en präst fått informera om konfirmationsläger på lektionstid, numera sker det i skolan efter lektionernas slut. Julavslutningen firas av skolan i kyrkan där prästen också pratat om julevangeliet, men den detaljen är borttagen sedan i julas.

På lektionstid
Henrik Dahlquist är sedan två år lärare på Kapareskolan. Han reagerade när en präst med kollegor knackade på mitt under en av hans lektioner.
– Jag släppte inte in dem, det blev de ledsna för. Rektorn hade glömt att informera om att de gick omkring på skattefinansierad lektionstid och gjorde reklam för konfirmationsläger. Svenska kyrkans personal i uppehållsrum, att julfirandet inte inkluderar alla samt att kyrkan också har hand om skolans värdegrundarbete blev också bidragande till att ta reda på om samarbetet var förenligt med skolans uppdrag.
– Jag kan inte riktigt se hur skolan kan delegera värdegrundsarbetet till ett religiöst samfund. Det förekommer ingen religon på övningarna, men likafullt signalerar man att de religiösa som jobbar med det har en bra värdegrund. Jag håller inte med, jag tycker skolans är bättre.

Borde inte få fortsätta
Avsikten är att anmäla till Skolinspektionen, men först måste huvudmannen, det vill säga Kungsbacka kommun, få säga sitt. Att Kapareskolan får fortsätta samarbetet är orimligt, tycker Henrik Dahlquist.
– Det är absurt för mig. Jag hoppas att skolinspektionen går på min linje, annars får man ändra skollagen. Och jag hoppas föräldrar får reda på det här, säger han och fortsätter:
– Vad kyrkan, juristerna, och skolans verksamhetschef än säger så är det uppenbart att kyrkan är härinne för att värva ungdomar till sin verksamhet. Jag vet att många håller med mig, några tycker inte att det är så farligt. Men principiellt, tänker man lite extra på det, hade det varit Koranen så hade man kanske reagerat annorlunda.

Från: Vian Olaurim
Till: Vian Olaurim
Ärende: E-post: Skolans kyrkosamarbete ifrågasätts » Norra Halland
Datum: den 27 januari 2022 14:50:38

NYHETER 2022-01-20 KL. 13:27

Skolans kyrkosamarbete ifrågasätts

Av Christina Wagner

Kapareskolan i Onsala har personal från kyrkan i skolan och prästen har tills nyligen fått informera om konfirmationsläger på skoltid.

Henrik Dahlquist vill undersöka om Kapareskolans samarbete med Svenska kyrkan är förenligt med skolans uppdrag. Foto: Montage

Det täta samarbetet med kyrkan ifrågasattes av Henrik Dahlquist i oktober, som nu alltså fått ett utförligt svar från förvaltningen.
I den 14 sidor långa utredningen går det att läsa om hur kyrkan sedan flera år har personal som vistas i ett uppehållsrum på skolan under skoltid. Fram tills nyligen har en präst fått informera om konfirmationsläger på lektionstid, numera sker det i skolan efter lektionernas slut. Julavslutningen firas av skolan i kyrkan där prästen också pratat om julevangeliet, men den detaljen är borttagen sedan i julas.

På lektionstid
Henrik Dahlquist är sedan två år lärare på Kapareskolan. Han reagerade när en präst med kollegor knackade på mitt under en av hans lektioner.
– Jag släppte inte in dem, det blev de ledsna för. Rektorn hade glömt att informera om att de gick omkring på skattefinansierad lektionstid och gjorde reklam för konfirmationsläger. Svenska kyrkans personal i uppehållsrum, att julfirandet inte inkluderar alla samt att kyrkan också har hand om skolans värdegrundarbete blev också bidragande till att ta reda på om samarbetet var förenligt med skolans uppdrag.
– Jag kan inte riktigt se hur skolan kan delegera värdegrundsarbetet till ett religiöst samfund. Det förekommer ingen religon på övningarna, men likafullt signalerar man att de religiösa som jobbar med det har en bra värdegrund. Jag håller inte med, jag tycker skolans är bättre.

Borde inte få fortsätta
Avsikten är att anmäla till Skolinspektionen, men först måste huvudmannen, det vill säga Kungsbacka kommun, få säga sitt. Att Kapareskolan får fortsätta samarbetet är orimligt, tycker Henrik Dahlquist.
– Det är absurt för mig. Jag hoppas att skolinspektionen går på min linje, annars får man ändra skollagen. Och jag hoppas föräldrar får reda på det här, säger han och fortsätter:
– Vad kyrkan, juristerna, och skolans verksamhetschef än säger så är det uppenbart att kyrkan är härinne för att värva ungdomar till sin verksamhet. Jag vet att många håller med mig, några tycker inte att det är så farligt. Men principiellt, tänker man lite extra på det, hade det varit Koranen så hade man kanske reagerat annorlunda.

Från: info@kungsbacka.se
Skickat: den 8 februari 2022 11:06
Till: Förskola Grundskola
Ämne: Fördelat ärende från Kungsbacka direkt [2022KC11766]
Bifogade filer: Begäran om yttrande Kapareskolan.pdf; Förskola & Grundskola _ Inom kundcenters uppdrag.pdf

Hej!

Här kommer ett meddelande som inkommit via Kungsbacka direkt. Bifogade filer kan innehålla kompletterande information på ärendet.

Meddelandenummer: 2022KC11766
Reg.datum: 2022-02-08 10:51:22

Innehåll
Begäran om yttrande från Skolinspektionen

Hej,

Skolinspektionen har efter mottagande av uppgifter öppnat ett ärende angående en skola i ert område. Begäran om yttrande bifogas i detta mejl och expedieras endast på detta sätt.

_____

Administratör
Skolinspektionen Göteborg
skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se

Växel: +46 (0)8-586 080 00
Besök: Gårdavägen 1
Postadress: Box 2320, 403 15 Göteborg
https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.skolinspektionen.se%2F&data=04%7C01%7Cinfo%40artvise.kungsbacka.se%7Cb27d1e195d264dcb7b3308d9eae86c2d%7C5a4c0c127d7048cf9ba18623ef967212%7C0%7C0%7C637799106571834944%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ik1haWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000&sdata=DCWLGXzI4%2B%2Fk7Roi0km6s6GypkCsn4ce1GORWWabrEA%3D&reserved=0

För information om hur Skolinspektionen behandlar personuppgifter:
https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.skolinspektionen.se%2Fsv%2FOm-oss%2Fintegritetspolicy%2F&data=04%7C01%7Cinfo%40artvise.kungsbacka.se%7Cb27d1e195d264dcb7b3308d9eae86c2d%7C5a4c0c127d7048cf9ba18623ef967212%7C0%7C0%7C637799106

571834944%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ik1haWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C3000&sdata=rhFcPaIrLlk9rXHfZdMlL4ScDyYSxeZQDMMLYd52jnw%3D&reserved=0

Prenumerera på Skolinspektionens nyheter
Följ oss på Twitter | Facebook | LinkedIn | YouTube

Kundens namn: Edda Torisdottir
Kundnummer:
Kundens adress:
Kundens telefonnummer:
Kundens e-post: Skolinspektionen.Goteborg@skolinspektionen.se
Fastighetsbeteckning: :

Var vänlig svara kunden och hantera frågan eller handlingen enligt förvaltningens rutin för diarieföring. Kungsbacka direkt överlämnar och stänger härmed meddelandet.

Med vänlig hälsning
Frida Johansson
Samhällsvägledare

Kungsbacka direkt – kommunens kundcenter
Telefon: 0300-83 40 00
info@kungsbacka.se
www.kungsbacka.se/
www.facebook.com/kungsbackakommun
www.linkedin.com/company/kungsbacka-kommun/

Från: RES-Skolinspektionen Göteborg <Skolinspektionen.Goteborg@skolinspektionen.se>
Skickat: den 8 februari 2022 10:51
Till: info@kungsbacka.se <info@kungsbacka.se>
Ämne: Begäran om yttrande från Skolinspektionen

Hej,

Skolinspektionen har efter mottagande av uppgifter öppnat ett ärende angående en skola i ert område. Begäran om yttrande bifogas i detta mejl och expedieras endast på detta sätt.

_____

Administratör
Skolinspektionen Göteborg
skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se

Växel: +46 (0)8-586 080 00
Besök: Gårdavägen 1
Postadress: Box 2320, 403 15 Göteborg
www.skolinspektionen.se

För information om hur Skolinspektionen behandlar personuppgifter:
https://www.skolinspektionen.se/sv/Om-oss/integritetspolicy/

_____

Prenumereraså Skolinspektionens nyheter
Följ oss på Twitter| Facebook| LinkedIn| YouTube

Kungsbacka

Ärende - Synpunkt kring samarbete med trossamfund

Kungsbacka kommun, Förskola & Grundskola har den 28 oktober upprättat ett klagomål gällande Kapareskolan och samverkan med Onsala församling. Klagomålet inkom som en skrivelse till förvaltningschef.

Huvudmannen har mot bakgrund av klagomålet inlett en utredning för att klargöra om det förekommit brister i verksamheten i dessa avseenden.

I brevet framgår i korthet att Kapareskolan sedan länge har ett samarbete med Svenska Kyrkan som består i:

- Bemanning av uppehållsrum i skolan. Där kyrkan har egna nycklar till skolan och rummet är låst när det ej är bemannat.
- Svenska Kyrkans personal håller i två olika värdegrunds/samarbetsövningar på ca en halvdag i sina egna lokaler. En i åk 7 och en i åk 8.
- Jul- och sommaravslutning sker i närliggande Onsala kyrka med aktivt deltagande av Svenska Kyrkans personal. Det sjungs då psalmer och berättas om julevangeliet.
- Svenska kyrkans präst och medarbetare får göra reklam för sina konfirmationsläger på lektionstid. Detta har dock ändrats och information sker ej längre på lektionstid utan utanför denna.

Klagande anser att kyrka och offentligt driven skola ska hållas åtskilda och att minderåriga inte ska utsättas för religion. Skolan ska inte ha någon form av systematiskt samarbete med något religiöst samfund.

Klagande anser att det handlar om otillbörligt gynnande och mottagande av muta. Skolan har inte betalt för tjänsterna som tillhandahålls.

Klagande önskar svar på följande frågor:

1. Kapareskolans samtliga samarbeten med Svenska Kyrkan bör upphöra, med hänsyn till skollagens krav på opartiskhet och att inte otillbörligt få gynna utomstående organisationer och ett allmänt rättspatos. Vad anser huvudmannen om detta?
2. Klagande anser att det är att mutbrott att skolan inte betalar för Svenska Kyrkans ”tjänster”. Vad anser huvudmannen om detta?

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37

Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se

Utredningen

Intervju hålls med rektorerna för skolan, Anders Svensson, Carl-Daniel Cregård och Ylla Hinsch (precis påbörjat tjänsten och deltar endast vid besöket) och platsbesök görs även då samtal förs med församlingspedagog som ansvarar för verksamheten i uppehållsrummet.

Utöver detta har olika skriftliga dokument legat till grund vilka framgår av bilaga 1.

Kapareskolans samarbete med Svenska kyrkan

Rektorerna beskriver att de har en samverkan med civilsamhället på skolan där bland annat Svenska kyrkan är en part. Församlingshemmet och kyrkan ligger ca 10 minuters promenadväg från skolan.

Skolan har sedan många år tillbaka haft ett samarbete med Svenska kyrkans lokala församling. Den består idag i att skolan bemannar ett av skolans uppehållsrum, Greenroom, fyra dagar i veckan. En församlingspedagog är ansvarig och är där en gång i veckan- fredagar, övrig tid som är tisdagar till torsdagar är det av kyrkan anställda yngre vuxna, så kallade ungdomsassistenter, som finns på plats. Nu är det två personer som turas om att vara där samtidigt eller enskilt. Tiderna är 10.00-14.00.

Rektorerna vet inte hur länge samverkan har funnits men i alla fall sedan 1993, då ansvarade kyrkan för caféet och de fanns även till hands i biljardrum, musikrum mm. Dessa delar av verksamheten är idag borta. Skolan har själv tagit över caféverksamheten.

Överenskommelsen med kyrkan är inte skriftlig. Samverkan innebär att Greenroom bemannas av kyrkans personal under de öppettider som kommuniceras och tas fram gemensamt. Skola och kyrkans personal hjälps åt att möblera rummet. Ibland köper skolan in saker (eller reparerar), ibland gör församlingen det. Regelbunden dialog och kommunikation sker mellan utsedd rektor och församlingspedagog. Om någon av församlingens personal skulle få uppgifter om att kränkningar förekommit eller se en kränkning så meddelar de skolpersonal för att göra en anmälan. För all personal som bemannar Greenroom lämnas registerutdrag in och förvaras i pärm hos rektor.

För skolans del innebär samverkan att det finns ytterligare vuxna som kan vara närvarande och bidra till meningsfulla aktiviteter utanför lektionstid. Greenroom är en lugnare plats dit unga kan gå för att få både aktiviteter men också lugn och ro.

En av rektorerna har ansvar för samverkan och har regelbundet en dialog med församlingspedagogen kring samarbetet där ramarna för skolans uppdrag diskuteras. Detta är som tidigare framkommit inte formaliserat i något skriftligt. Rektor uppger att det är tydligt från båda håll att det inte ska förekomma

konfessionella inslag. Det har inte heller när rektor besöker uppehållsrummet eller genom lärare eller elever framkommit att det ska ha förekommit några religiösa inslag i verksamheten. Det är en samlingsplats för eleverna där de kan mötas och göra olika typer av aktiviteter.

Vid samtal med församlingspedagogen framkommer att hen har utbildning som fritidspedagog i botten och känner till skolans uppdrag. Församlingspedagogen berättar att församlingens uppdrag på skolan grundas i beslut som tas i Kyrkorådet. Det är Kyrkorådet som beslutar om övergripande mål och satsningar för församlingen. Där har beslutats att resurser ska fördelas till arbete med unga och då är verksamheten i Greenroom ett exempel på detta.

Lokalen har inga kristna symboler eller dylikt. Där finns pingisbord, spel och soffor, stolar och bord och ett litet utrymme med skrivbord för personal. Elever kan droppa in oanmält och det är öppen dörr. Vid besöket spelar unga kort och pingis och sitter och pratar en stund innan de går vidare till lektion. Det spelas julmusik och de unga hälsar på och hälsas på av församlingspedagogen och har frågor/vill berätta om något eller vill få med församlingspedagogen i någon aktivitet.

Rektorerna berättar att det är en medveten tanke och strategi att hitta samverkan med det lokala civilsamhället och skolan. Utöver kyrkan kommer även den lokala fotbollsföreningen och innebandyföreningen till skolan två dagar i veckan och erbjuder eleverna att delta i träningar inom bland annat skolans val. Alla dessa tre organisationer har nycklar och tillgång till delar av skolan. Det har även funnits dialoger med andra föreningar att starta upp en utökad samverkan. Inför varje läsår har skolan öppet hus för nya elever där idrottsföreningarna också deltar men där rektorerna valt att inte inkludera Svenska kyrkan.

På frågan om vad kyrkans avsikt är kring deltagandet kan rektor inte veta exakt detta men uppfattar att det handlar om att lära känna unga i närsamhället och deras vardag. Det är en hög andel av eleverna som konfirmeras och genom att finnas nära unga kan de kanske också få en förståelse för hur de ska möta dem i sin egen verksamhet.

Vad gäller samarbetsövningar som sker på församlingsgården så handlar det om åk 7 som har två aktiviteter som normalt äger rum i september och i maj (på grund av pandemin har det skett i åk 7 och 8 men det är undantag). Som en del i skolans värdegrundsarbete så har man valt att vid två tillfällen, halvdagar, förlägga dialog och gruppstärkande aktiviteter utanför skolans område. Elever tillsamman med lärare är då på församlingshemmet eller kulturhuset Galaxen som båda är belägna i närheten av skolan. Vid första tillfället har eleverna dialoger och samtal utifrån skolans värdeord som handlar om omsorg och trygghet. Diskussionerna utgår ifrån Skeppet som är Kapareskolans symbol och där olika delar av skeppet symboliserar olika värdeord. Eleverna diskuterar kring hur de ska förhålla sig till varandra och lärare kan sen senare under terminen referera till det som eleverna kommit överens om.

Skolan har valt att låta församlingspedagogen leda elevdiskussionerna. Anledningen till detta är att denne har en relevant kompetens och erfarenhet kring att möta unga och skapa en dialog i frågorna. Rektorerna lyfter också att det är ett medvetet val att dialogerna sker utanför skolan. Genom miljöombyte och att lämna de vardagliga rutinerna och distraktionerna så ges bättre förutsättningar för att fokusera på frågorna. De erfarenheter som finns är att det fungerar bra och därav har det fortgått.

Det är även ett praktiskt genomförbart arrangemang då kyrkans lokaler ligger nära skolan och eleverna kan erbjudas lunch på plats. Vid det andra tillfället under våren så brukar eleverna besöka kyrkans djurgård, Noas Ark, som har en miljö som påminner om en gammaldags lantgård med olika djur och ligger ca 15 minuters promenad från skolan. Där får eleverna utföra samarbetsövningar som en gruppstärkande aktivitet och diskutera kring detta. Rektor har deltagit själv och då inte upplevt några konfessionella inslag i aktiviteterna och det har inte heller framkommit på annat sätt genom elever eller lärare.

Skolavslutningen vid jul har en del förlagd i kyrkan men inte sommaravslutningen (i klagomålet står att båda avslutningarna är i kyrkan). Vid jul samlas eleverna i skolan i kanske en timme. Sedan går eleverna årskursvis i ett fackeltåg till kyrkan. I kyrkan finns vissa konfessionella inslag. Rektor håller tal. Prästen läser ur julevangeliet och kören sjunger 2-3 julpsalmer och kan elever och personal välja att sjunga med i en eller två psalmer som exempelvis Stilla natt. Därefter går eleverna tillbaka till skolan och avslutar tillsammans med skolpersonalen. Rektor berättar att valet av kyrkan handlar mycket om att det ger en fin inramning för julavslutningen och skapar en högtidlighet genom både byggnaden och tex musiken. Det förekommer ingen bön, trosbekännelse eller välsignelse. På frågan om det funnits elever som inte velat delta har det skett vid kanske två tillfällen men gällt elever som nuvarande rektorer inte haft direkt ansvar över. Dessa har då inte behövt delta i kyrkan. Innan nuvarande rektorer började på skolan så har det skett diskussioner kring lämpligheten att fortsätta med skolavslutning i kyrkan och dessa landade då i att det var förenligt med skolans uppdrag och det har inte kommit andra ställningstaganden efter detta.

Vad gäller information om konfirmationen till skolans elever så har Svenska kyrkan efter lektionstid fått göra en kort information på ca fem minuter årligen om att det finns en möjlighet att delta i kyrkans konfirmation och hur anmälan går till. Rektor berättar att det då har varit frivilligt för elever om de vill stanna kvar och lyssna eller inte. Tidigare har denna information fått ges under lektionstid men detta har ändrats till efter lektionstid. På frågan om det finns andra trossamfund eller föreningar som fått göra motsvarande information så svarar rektor att det är få som hör av sig. Men nyligen var det en 4H gård som undrade om de kunde få informera om ett ungdomsläger. De ville själva inte komma till skolan utan bad personalen förmedla information om att lägret fanns och att unga kunde anmäla sig vilket skolan också gjorde.

Rektorerna har haft diskussioner om det är förenligt med en offentlig skola att ha samverkan med ett trossamfund och då bedömt att det är inom ramarna och att det gynnar eleverna att skolan samverkar med civilsamhället. Det finns en dialog med församlingspedagogen på Svenska kyrkan där man är överens och delar bilden av att det inte får förekomma konfessionella inslag. Vad gäller skolavslutningen har det bedömts utifrån helheten att de inslag som förekommer är rimliga och har sin grund i tradition.

Otillbörligt gynnande och muta

I klagomålet framförs att samverkan med församlingen skulle kunna vara en form av otillbörligt gynnande eller muta då skolan eller kommunen inte betalar för de tjänster som utförs.

Givande och tagande av muta regleras i 10 kapitlet Brottsbalken. För att en handling ska ses som en muta eller otillbörlig förmån innebär det att en enskild anställd eller dennes närstående skulle ha gynnats och tex själv fått olika fördelar i form av tex gåvor vilket skulle påverka dennes opartiskhet eller beslutfattande. I klagomålet framkommer inte att rektor eller annan anställd skulle ha dragit personlig vinning på något sätt. Det framkommer inte heller i intervju med rektorer.

Om samverkan med civilsamhället

Att en offentlig verksamhet tar stöd av och samarbetar med civilsamhället som bidrar med frivilliga insatser utan ekonomisk ersättning från kommunen är inte olagligt. Det kan inte heller betraktas som muta eller otillbörligt gynnande. Det kan istället allmänt sett ses som fördelaktigt för kommun och civilsamhälle att samarbeta i olika frågor och verksamheter och nå en högre kvalitet och nytta för invånarna i kommunen.

I läroplanen för grundskolan framgår bland annat i 2.6 Skolan och omvärlden att det finns ett uppdrag att samverka med närsamhället.

Civilsamhället omfattar verksamheter som är idéburna men kan vara organiserade på olika sätt tex volontärsdriven eller en professionell organisation med anställda. Registrerade trossamfund omfattas i begreppet civilsamhälle. En organisation inom det civila samhället kan vara både utförare eller komplement till kommunens egen verksamhet.

Kommuner arbetar aktivt med att söka samarbeten med det civila samhället. Att en kommun samverkar med civilsamhället kan ge olika fördelar i att bättre möta medborgares behov och fånga upp engagemang. Civilsamhället kan också komplettera offentlig sektor. I en kommun finns ofta olika strategier och dedikerade tjänstepersoner för samverkan med civilsamhället. Myndigheten för ungdoms- och Civilsamhällsfrågor (MUCF) har bland annat i uppdrag att verka för att öka kunskapen om det civila samhället hos offentliga aktörer samt främja samverkan mellan statliga myndigheter och det civila samhället[1]. Bland annat har de tagit fram olika stödmaterial för att främja samverkan. Det finns alltså på olika nivåer insatser för att öka samverkan och hitta former för detta.

[1] Förordning (2018:1425) med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Samverkan med civilsamhället kan vara formaliserat genom upphandling där civilsamhällsparten är utförare av en offentlig tjänst. Det kan också tillkomma genom skriftliga överenskommelser och partnerskap exempelvis IOP (Idéburet offentligt partnerskap) eller att kommunen ger bidrag för att stödja föreningslivet. Samverkan kan också ske under mer informella former utan skriftliga överenskommelser eller ekonomisk ersättning men med muntliga samförstånd.

I Kungsbacka kommun finns olika typer av samverkan mellan civilsamhälle och kommun. I kommunens budget 2020- 2022 finns målet att vi ska skapa ett medskapande samhälle ”I Kungsbacka skapar vi förutsättningar för invånare, kunder och företag att vara medskapande i att utforma det goda livet”. Utifrån detta finns det alltså ett uppdrag för kommunala verksamheter att samarbeta med övriga delar av lokalsamhället.

Bedömning

Det finns grund för en offentlig skolhuvudman och kommun att samverka med civilsamhället. Det är inte heller lagstridigt i form av att samverkan sker utan ekonomisk ersättning från kommunen och det kan inte heller anses utgöra muta eller otillbörlig påverkan utifrån Brottsbalken. Samverkan behöver dock ske inom de ramar som sätts upp av skollagen och dess förordningar. Det framgår av skollagen att utbildningen hos offentliga skolhuvudmän ska vara icke-konfessionell vilket gör att samverkan med trossamfund kan bli mer utmanande än med andra organisationer. Detta redogörs för nedan.

Vad säger skollagen om konfessionella inslag

I skollagens första kapitel framgår följande

6 § Utbildningen vid en skolenhet eller förskoleenhet med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell.

Utbildning är en övergripande term som beskriver all den verksamhet som omfattas av de övergripande målen i skolförfattningarna. Termen är alltså ett vidare begrepp än undervisning. Utbildning omfattar, förutom undervisning, annan verksamhet i den inre och yttre miljön, t.ex. på skolgården och i matsalen som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Det kan också omfatta verksamhet som äger rum utanför skolan tex vid utflykter.

I skollagen definieras inte vad som menas med icke- konfessionell. Men kan anses innebära att ett inslag är ensidigt och förkunnande, alltså motsatsen till den huvudregel som gäller enligt läroplanerna att utbildningen ska vara allsidig och saklig. Exempel på konfessionella inslag kan vara bön och liknande trosbekännelser.

I propositionen 2009/10:165 som utgör förarbete till lagen framgår följande:

”Bestämmelsen innebär att huvudmannen har ett ansvar att se till att eleven inte blir ensidigt påverkad i olika trosfrågor. Den utgör dock inte något hinder mot att huvudmannen inom ramen för skolans val eller elevens val i grundskolan eller motsvarande skolformer eller inom ramen för det individuella valet i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan erbjuder undervisning i religionskunskap, historia eller samhällskunskap som innebär fördjupning i t.ex. kristendom, islam eller judendom.

Denna undervisning måste dock ske på ett sådant sätt att även utbildningen i detta avseende är icke-konfessionell."[2]

I propositionen framgår också i avsnittet där det resoneras kring konfessionella inslag hos fristående huvudmän att konfessionella inslag exempelvis kan röra sig om bordsbön, högläsning av religiösa berättelser eller kyrkobesök.[3]

Det uttrycks i skollagen och läroplanen på vilka grunder utbildningen ska utformas. I skollagen kap 1 § 5 står att "U*tbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet".*

I grundskolans läroplans första kapitel beskrivs skolans värdegrund och uppdrag. Här framgår bland annat att *" Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen".*

I förarbetena framkommer att remissinstanser framfört synpunkter på ytterligare förtydligande kring begreppen och Lagrådet har anfört att uttrycken "icke-konfessionell", "konfessionell inriktning" och "konfessionella inslag" är av så avgörande betydelse för förståelsen av lagtexten att de bör definieras i lagen. Men regeringen valde då att inte följa Lagrådets förslag utan ansåg att begreppen var väl etablerade.[4]

Om skolavslutningar i kyrkan

Diskussioner har förekommit kring konfessionella inslag i kommunala skolor under många år främst kopplade till skolavslutningar i religiösa byggnader (kyrkor). Skolavslutningen i kyrkan är normalt att betraktas som en del av utbildningen och då blir skollagens skrivelse i kap 1 § 6 om att offentliga skolor ska vara icke-konfessionella tillämplig. Det har förekommit en offentlig debatt i frågan där olika ståndpunkter framförts och även en diskussion lokalt i kommuner. I Utbildningsdepartementets promemoria Vissa skollagsfrågor – Del 2 (U2014/5176/S) föreslogs att enstaka inslag med konfessionell prägel skulle tillåtas i skolverksamhet med offentlig huvudman. Förslaget innebar att skolavslutning skulle kunna äga rum i gudstjänstlokal under medverkan av präst men bekännande moment som bön inte skulle få förekomma. Det skulle även bygga på frivilligt deltagande. Dessa förslag har inte lett till lagstiftning.

[2] 2009/10:165 Sid 636
[3] 2009/10:165 Sid 227
[4] Prop. 2009/10:165 sid 227

Skolverket kom 2012 ut med en vägledning kring skolavslutningar i kyrkan ”Skol- och förskoleverksamhet i kyrkan eller annan religiös lokal” vilken varit vägledande för skolor och huvudmän (finns ej publicerad längre och håller troligen på att revideras). I denna vägledning har Skolverket gjort bedömningen att det går bra att ha skolavslutning i kyrkan om den utformas så att tonvikten ligger på traditioner, högtidlighet och den gemensamma samvaron. Det får dock inte förekomma några religiösa inslag som bön, välsignelse eller trosbekännelse. Däremot fastslår vägledningen att det går det bra att sjunga psalmen ”Den blomstertid nu kommer”. Psalmen är sedan länge starkt förknippad med skolavslutningar och är i det sammanhanget snarare ett uttryck för tradition än religion. I vägledningen betonas att det är skolan som ansvarar för skolavslutningen. Om skolan planerar att hålla avslutningen i kyrkan så är det viktigt att rektorn har en dialog med kyrkan för att försäkra sig om att det inte kommer finnas konfessionella inslag vid avslutningen. Om kyrkan upplever att skollagens krav inte går att förena med kyrkans uppdrag så får skolan arrangera avslutningen på annat sätt.

Skolinspektionen har avgjort ett antal ärenden kring skolavslutningar. I ett beslut den 13 juni 2011 (dnr 41-2011: 3039) kritiserade Skolinspektionen en kommun för att inte ha följt författningarnas krav avseende utformandet och genomförandet av en skolavslutning. Denna hölls i en kyrka och en präst hälsade välkommen och talade vid två tillfällen. Prästen höll ett tal och höll även i avslutningsorden. Prästen läste dessutom en välsignelse. Det förekom psalmsång vid två tillfällen, dels ”Nu tändas tusen juleljus”, dels ”Stilla natt”. Enligt Skolinspektionens samlade bedömning hade tonvikten vid avslutningen inte legat på traditioner, högtidlighet och gemensam samvaro. I ett annat ärende hos Skolinspektionen från 25 maj 2010 (Dnr 41-2009:3425) hölls en skolavslutning i kyrkan och prästen höll ett tal och psalmen ”Den blomstertid nu kommer” sjöngs. I detta fall bedömde inspektionen att tonvikten vid den aktuella skolavslutningen låg på traditioner och samvaro. Skolavslutningen fick därför anses vara förenlig med gällande praxis.

SOU 2019:64 Nya regler för skolor med konfessionell inriktning

Frågan kring konfessionella inslag i skolan har nyligen belysts i SOU 2019:64 Nya regler för skolor med konfessionell inriktning. Regeringen beslutade i mars 2018 att uppdra åt en särskild utredare att analysera regelverket för konfessionella inslag i skolväsendet och undersöka om det finns behov av att ändra bestämmelserna i skollagen. I uppdraget ingick bland annat att föreslå dels ett förtydligande av gränsdragningen mellan utbildning och undervisning, dels en definition av konfessionell respektive icke-konfessionell inriktning. Det fanns även ett uppdrag att undersöka om det fanns behov av att ändra skollagen för att kunna göra undantag från förbudet mot konfessionella inslag, oavsett huvudman och inriktning, vid firandet av skolavslutningar och andra traditionella högtider. I utredningen som presenterades i december 2019 föreslås förändringar i skollagen som innebär tydligare definitioner av begrepp och en särskild reglering kring skolavslutningar i gudstjänstlokaler.

Under utredningen arbete bedömdes att det behövdes en definition av begreppet konfessionella inslag; ”*Vår slutsats är att en lagstadgad definition av begreppet konfessionella inslag bör vara relativt snäv. Vi menar att begreppet bör definieras på ett sätt som anknyter till ett mer aktivt utövande av religion och som ligger nära religionsfrihetens kärna. Begreppet konfessionella inslag bör därför definieras*

som inslag som innehåller bekännande eller förkunnande delar som tillhör en viss religion. Som exempel på konfessionella inslag kan nämnas trosbekännelse, bön eller andakt. Utförande av andra handlingar som enbart är inspirerade eller motiverade av en tro omfattas inte av bestämmelsen."

Angående skolavslutningar innebär förslaget i SOU:n att en offentlig huvudman får ha avslutning i kyrkan men att konfessionella inslag inte får förekomma "*Utgångspunkten för utredningens förslag är att alla skolor, förskolor och fritidshem ska kunna förlägga firandet av avslutningar och uppmärksammandet av traditionella högtider till gudstjänstlokaler. När skolor, förskolor och fritidshem med icke-konfessionell inriktning firar avslutningar eller uppmärksammar traditionella högtider i gudstjänstlokaler ska konfessionella inslag inte få förekomma. Närvaro vid sådana aktiviteter i gudstjänstlokaler ska dessutom vara frivillig för barn och elever. En bestämmelse av denna innebörd ska föras in i 1 kap. skollagen (1 kap. 7 b §)."* [5] *… " definitionen av vad som är ett konfessionellt inslag i skollagen bör vara "inslag som innehåller bekännande eller förkunnande delar som tillhör en viss religion". Frågan om konfessionella inslag vid avslutningar bör således bedömas enligt denna definition och inte utifrån de tre exempel som presenteras i prop. 2009/10:165. För att en handling ska definieras som konfessionell i skollagens mening så betraktar vi alltså bekännande eller förkunnande moment såsom bön och predikan som centrala."*[6]

Sammantaget finns det inte några exakta gränser för när en skolavslutning är ett uttryck för religionsutövning måste bedömas från fall till fall och det synes vara en samlad bild som avgör bedömningen, snarare än vissa specifika inslag.

Sammantagen bedömning och beslut

Kapareskolans samarbete med Onsala församling utgör inte någon form av oegentlighet i form av muta eller otillbörligt gynnande då det inte är någon enskild person som dragit otillbörlig nytta av samverkan. Kommunen får samverka med civilsamhället och detta kan ske utan att ekonomisk ersättning utgår.

För skolans del finns olika fördelar med samverkan där församlingens personal bidrar med att erbjuda extra rastverksamhet bland annat vilket ger ett mervärde för eleverna och skapar en ökad trygghet.

Utbildningen i skolan ska vara saklig, allsidig och icke-konfessionell. Det får då inte förekomma konfessionella inslag som bön eller välsignelse även om elever själva får utöva sin religion på skoltid. Utbildningen ska också bedrivas utifrån grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Det får alltså inte bedrivas verksamhet som vilar på synsätt där jämställdhet och jämlikhet inte respekteras. Barn och elever ska inte heller utsättas för ensidig påverkan.

Samverkan med religiösa samfund är inte fri från utmaningar. Kyrkan och Onsala församling är en del av det lokala civilsamhället på orten och kan ha flera olika syften med att samverka med skolan. Bland

[5] Se sid 38
[6] Sid 384

annat för att verka för att barn och unga i lokalsamhället ska få en meningsfull vardag och goda uppväxtvillkor. Samtidigt har de också ett uppdrag att fler personer ska få ta del av den kristna tron. Frågan är då om de olika inslagen var och en för sig eller samlat innebär att eleverna utsätts för en ensidig påverkan av en enskild åskådning?

Förvaltningens uppfattning är att samverkan med kyrkan är möjlig utifrån skolans regelverk men att det förutsätter att omfattning, tillfälle och former noga övervägs. Samt att rektor följer upp detta. Det behöver även fortsatt säkerställas att konfessionella inslag inte förekommer.

Verksamheten i uppehållsrummet Greenroom

Det finns idag en överenskommelse och regelbunden uppföljning och dialog mellan rektor och personal anställda av församlingen. Samverkan behöver dock formaliseras i ett samverkansavtal där båda parter uttrycker sin avsikt med att samverka. Där bör även framgå vad målsättningen är och de ramverk som är viktiga utifrån skolans uppdrag och skyldigheter. På så sätt tydliggörs uppdraget och om det överensstämmer med utbildningens mål. Det blir också ett sätt att synliggöra om det skulle finnas några motsättningar i detta.

Förvaltningen ger rektorerna i uppdrag att ta fram en skriftlig överenskommelse.

Information om konfirmation

Förvaltningen anser inte att församlingen bör informera om konfirmationen på skolan även om den äger rum utanför lektionstid.

Förvaltningen ger rektorerna i uppdrag att säkerställa att återkommande aktivitet gällande information om konfirmationsundervisning avslutas.

Samarbetsövningar/dialoger i sjuan

Planering av upplägg utgår ifrån skolans behov och lärare är själva delaktiga även om församlingspedagog leder aktiviteterna/dialogerna. Dessa halvdagar är viktiga i skolans värdegrundsarbete men det huvudsakliga löpande arbetet som sker över året leds av skolans personal.

Förvaltningen konstaterar att det inte framkommit annat än att utgångspunkten är skolans värdegrund och att de aktiviteter som genomförs ingår i det övergripande arbetet med värdegrund och att skapa goda relationer och en god arbetsmiljö i klasserna. Att skolan väljer att använda en extern värdegrundspedagog för att genomföra aktiviteterna grundar sig i en bedömning av rektor att denne är lämplig för uppdraget. Det är naturligtvis viktigt att fortsätta följa upp och vid behov förändra detta arbetssätt om behoven ser annorlunda ut framöver.

Julavslutning

Vid årets julavslutning planeras ingen gemensam sammankomst där flera olika klasser blandas utifrån det rådande smittoläget. Det innebär att ingen aktivitet är planerad till kyrkan.

Förvaltningen bedömer att skolavslutningen kan fortsätta ha ett inslag i kyrkan men att rektorerna inför nästa år ser över programmet och utesluter läsandet av julevangeliet som kan tolkas som ett förkunnande. I övrigt bedöms programmet vara inom ramarna. Förvaltningen anser dock att ett attraktivt alternativ till kyrkan ska erbjudas alla elever så att de fritt kan välja.

Förvaltningen ger rektorerna i uppdrag att inför nästa års julavslutning vidta åtgärder enligt ovan.

Uppföljning

Förvaltningen följer upp vidtagna åtgärder med rektorerna senast 15 april 2022.

Maria Andersson, beslutande
Förvaltningschef
Förvaltningen för Förskola & Grundskola

Frida Byrsten, föredragande
Verksamhetschef Myndighet & Stöd
Förvaltningen för Förskola & Grundskola

Nämnden för Förskola & Grundskola har delegerat rätten att fatta beslut om åtgärder med anledning av utredning av klagomål på huvudmannanivå till skolchefen, nämndens delegeringsförteckning 2021-08-31, avsnitt A 1.2.

Bilaga 1

Referenser och inläst material:

Skollag (2010:800) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2021:452 - Riksdagen

Microsoft Word - HELA PROPEN.doc (regeringen.se)

Nya regler för skolor med konfessionell inriktning, SOU 2019:64 (regeringen.se)

Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Grundskolan) - Skolverket

Förordning (2018:1425) med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor Svensk författningssamling 2018:2018:1425 t.o.m. SFS 2019:1130 - Riksdagen

Religiösa inslag i utbildning och undervisning för kommunala skolor – analys (jpinfonet.se)

Skolavslutning i kyrkan – analys (jpinfonet.se)

Bilaga 2

Huvudmannens klagomålshantering, översiktlig beskrivning

Av skollagen (2010:800) 4 kap. 7-8§§ framgår att huvudmannen för utbildningen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Om det genom klagomål som tas emot på utbildningen framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas för att komma till rätta med dessa. I Kungsbacka kommun innebär rutinen att klagomål i första hand bör lämnas till den som är ansvarig för den verksamhet som klagomålet berör - exempelvis en lärare eller förskollärare, rektor eller förskolechef. Klagomålet kan lämnas skriftligt eller muntligt, anonymt eller undertecknat. Varje klagomål utreds utifrån de krav som ställs på utbildningen och brister som framkommer av utredningen omhändertas på lämpligt sätt. På varje skolas eller förskolas webbplats finns information om hur klagomål hanteras samt kontaktuppgifter till både rektor och kontaktpersoner på förvaltningen.

http://www.kungsbacka.se/Grundskolor/XXX-skolan/Synpunkter-och-klagomal

Bilaga 3 Besvärshänvisning

Beslutet går inte att överklaga till allmän förvaltningsdomstol. Om du inte är nöjd med beslutet ska du inom tre veckor från det att du fått del av beslutet skriva till Förskola & Grundskola, Kungsbacka kommun, Storgatan 37, 434 81 Kungsbacka. Beskriv vad du inte är nöjd med och vilken ändring du vill ha. Uppge ärendets diarienummer som anges högst upp till höger i detta beslut. Beslutsfattaren kommer att ta ställning till din skrivelse och du får besked om resultatet av prövningen som görs och den fortsatta handläggningen.

TT Reuters – Örebro, Nerikes Allehanda 2021-10-20:

Piratskolan: Pedagoger, föräldrar & elever upprörda - rektorer och Centerpartiet riskerar anmälas för både tjänstefel och mutbrott.

En kommunal högstadieskola, Piratskolan, i Örebro har i flera år samarbetat med det lokala Centerpartiet. Detta ifrågasätts nu starkt. Skolinspektionen och Utbildningsministern Anna Ekström är inkopplade i fallet.

Samarbetet har skett på flera olika sätt och i många år. Man har i Centerpartiets regi haft värdegrundövningar för elever inne i partiets lokaler som ligger i närheten av skolan. Värdegrundsövningar på partiets Lantis-bruksdagis. Ett dagis i formen av liten bondgård där man har kaniner, åsnor och odlar gammaldags vete. Normalt är det många av partimedlemmars barn som går här. och för dem som vill att deras barn skall "uppfostras" i partiets anda. På värderingsövningarna här har Centerpartiet även bjudit på lunch.

Centerpartiet har även haft ett eget uppehållsrum inne i skolan där representanter från Centrens ungdomsförbund har varit värdar och stöttat ungdomar. Där har funnits pingisbord och TV spel.

Centerpartiets ordförande i Örebro, Elisabet Carlsson har tillsammans partimedarbetare varje vår, givits tillträde till alla 7:e klasser, för att på skattefinansierad lektionstid komma och att göra reklam för Centerpartiets "sommarläger", där ungdomar lär sig om politik och politisk filosofi.

Inför varje jul har skolan haft julavslutning i partiets "Kalas-lada". En festlokal i en gammal lada och som ligger bredvid partiets kontorslokaler och alltså i närheten av skolan. Här håller partiet normalt en mängd olika aktiviteter under året och håller sammankomster där man läser Bondepraktikan och firar olika skördefester. I december håller man en av de största och viktigaste festerna, man firar Torbjörn Fälldins födelsedag. I samband med denna har skolan hållit julavslutning i Kalas-ladan. Då har samtliga elever på högstadiet varit där och firat jul. Att det är just Torbjörn Fälldins födelsedag man firat har man blivit tillsagda att tona ner, fast har varit uppenbart för alla.

En handfull elever har inte velat eller fått vara med på festen i Kalas-ladan. De har istället fått sitta kvar själva på skolan tillsmannans med en pedagog och har ätit pepparkakor och druckit julmust, allt medan alla andra elever var på kalaset i Kalas-ladan.

Nu har både pedagoger och inte minst vårdnadshavare till reagerat kraftigt på detta samarbete.

"Om Centern får vara i mina barns skola, varför är inte alla riksdagspartier representerade?" undrar en upprörd förälder. "Politik är viktigt och ingår i So-ämnena, fast inte tusan skall väl politiska partier få en egen nyckel rakt in i hjärtat av skolan och undervisningen?" menar en annan förälder som också utryckt stor misstro att detta har pågått utan att detta tydligt har kommunicerats med vårdnadshavare.

En pedagog på skolan säger: "detta har bara liksom hållit på år efter år. Jag skall erkänna att jag varit hemmablind. Det är nästan som man skäms att man inte insett det konstiga i detta tidigare. "Skolan står för kunskap OCH värdegrund", och avslutar "från och med nu skall vi självfallet sköta och ta hand om allt värdegrundsarbete själva. Det är vi betydligt mycket bättre på än Centerpartiet".

På frågan om detta verkligen kan motsvara skollagens krav på opartiskhet svarar rektorerna att detta är en tradition sedan länge och Centerpartiet har lovat att aldrig prata politik med barnen, och har därför inte sett det som ett problem. De ser heller ingen risk i att eleverna skall få uppfattningen att det är just Centerpartiet som har goda värderingar. "Nej, vi arbetar alltid med värderingar i undervisningen, så det är nog ingen risk att eleverna ser just Centerpartiet som extra bra". Just detta uttalande har flera vårdnadshavare reagerat på. "Eller hur, hur kan man tro på det, det är ju befängt. Jag skulle ju inte bli det minsta förvånad och upprörd om det visar sig att rektorerna själva är Centerpartister. Det skulle göra mig väldigt upprörd!"

Beräkningar som nu har gjorts att visar på att värdet på det arbete och timmar som Centerpartiet årligen lagt ner och 150.000–200.000 kronor. Genom åren blir detta miljonbelopp. Några har utryck att kommunen borde utredas för mottagande av muta/bestickning. En vårdnadshavare har redan gjort en anmälan till IMM, Institutet mot mutor.

På frågan varför Centerpartiet ställer upp med detta gratis säger Centerpartiets ordförande, Elisabet Carlsson: "Detta har självklart inget allas med politik att göra. Det har inget med att vi skulle vilja rekrytera medlemmar till Centerpartiets ungdomsförbund att göra. Vi gör detta bara för att vi är jätte, jättesnälla. Jag understryker, det har från vår sida absolut ingenting alls med politik att göra" avslutar Stina Carlsson.

När Nerikes Allehanda undersökte saken visar det sig att Centerns Ungdomsförbund i Örebro har tio gånger fler medlemmar än riksgenomsnittet.

När Örebro kommunledning fick vetskap om samarbetet avbröts det omgående. Kommunen har gjort en egen Lex-anmälan till Skolinspektionen för att för att få stöd i att förstå hur detta kan ha fortgått alla dessa år, utan att någon vare sig i eller utanför skolan har reagerat.

Elevrådets ordförande, Lina Karlsson, berättar för tidningen att de nu fått spännande uppgift. Att ta fram förslag på hur vi på skolan kan fira en härlig, rolig och spännande julavslutning som alla elever både kan och vill vara med på. ”För oss i elevrådet är det självklart att en avslutning måste inkludera alla elever på skolan. Allt annat borde vara olagligt”, avslutar hon innan han går in på en matematiklektion.

Skolinspektionen har nu öppnat ett ärende rörande tjänstefel och mottagande av muta. ”Rektorerna relativt nyligen börjat arbeta på skolan och kan möjligen ses som att vara arvtagare av samarbetet. Vi utgår ifrån att de själva inte är Centerpartister och är möjligen lite förvånade att de inte själva tagit upp frågan tidigare. Detta kan komma att spela in beslutet om anmälan om tjänstefel. Det viktigaste för oss är så klart att från och med nu har allt samarbete med Centerpartiet upphört. Om skolan fälls för mottagande av muta så kommer det kravet ställas mot verksamhetsansvarig på kommunnivå och inte mot rektorerna personligen” säger Skolinspektionens utredare.

En anmälan om misstanke rörande givande av muta från Centerpartiet har också gjorts till polisen.

Utbildningsministern Anna Ekström har ålagt Skolverket att utreda om det finns likande förhållanden på andra skolor i landet. Utredningen skall vara klar innan årets julavslutningar.

Vi på Nerikes Allehanda tillönskar alla elever på Piratskolan en god jul och hoppas på en fin avslutning där alla vill och kan vara med!

NA, Örebro, *Henrik Dahlquist*,

”En journalist som vet att man måste kämpa för frihet och demokrati”

Kungsbacka

Pågående anmälningsärenden hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet (Beo), inklusive ärenden som utreds inom Förskola & Grundskolas klagomålshantering per den 21 februari 2022.

Datum
2022-02-21

Nya ärenden

Diarienummer	*Anmälan avser*	*Inkom*	*Handläggningsstatus*
2022-00254	Toråsskolan Rätt till stöd	2022-02-17	Yttrande ska lämnas 10 mars. Informationsinhämtning pågår.

Förskola & Grundskola
Frida Byrsten
Direkt 0300-83 44 69
frida.byrsten@kungsbacka.se

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka

Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37

Telefon 0300-83 40 00
Fax 0300-83 41 64

forskola.grundskola@kungsbacka.se
www.kungsbacka.se

Avslutade ärenden

Diarienummer	***Anmälan avser***	***Inkom***	***Handläggningsstatus***

Pågående ärenden

Diarienummer	*Anmälan avser*	*Inkom*	*Handläggningsstatus*
2021-00776	Tingbergsskolan BEO Kränkande behandling	2021-05-25	2022-01-11 BEO förelägger kommunen att senast 11 april vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling. I detta ingår att -vid kännedom om att elev anser sig kränkt skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna - se till att personal anmäler uppgifter om upplevd kränkande behandling till rektor som i sin tur anmäler till huvudman Aktuell skolsituation för elev ska också redovisas
2021-00407	Tingbergsskolan SI överlämnar klagomål för utredning. Avser bristande kommunikation.	2021-03-16	Utredning klar och åtgärder är beslutade. Redovisad till SI 2021-04-21. SI avslutar ärendet 2021-05-20. Huvudmannen har vidtagit åtgärder. Ärendet handläggs fortsatt i förvaltningen. Hör samman med andra pågående ärenden.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-02-18
Diarienummer
FG 2022-00264

Kungsbacka

Organisation förskolor Furulid

Förslag till beslut i nämnden för Förskola & Grundskola

Från 1 augusti 2022 bildar Halla förskola och Furulids förskola en gemensam förskoleenhet med namnet Furulids förskola.

Sammanfattning av ärendet

Halla förskola och Furulids förskola ligger vägg i vägg, i nära anslutning till Furulidsskolan. På vardera förskola finns plats för 40 barn. För att organisera mindre barngrupper, som tar stor hänsyn till barnens behov, föreslås att förskolorna slås ihop och bildar en enhet. Med det större barnantalet blir möjligheterna större att skapa bra grupperingar.

Omorganisationen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Beslutsunderlag

Förvaltningen för Förskola & Grundskolas tjänsteskrivelse, 2022-02-18

Beslutet skickas till

Rektor Furulid och Halla förskolor

Verksamhetschef Norr

Maria Andersson
Förvaltningschef/Skolchef

Tommy Korsell
Verksamhetschef Pedagogiskt område Norr

Förvaltningen för Förskola & Grundskola
Maria Andersson
0300 - 83 66 16
Förvaltningschef

Kungsbacka kommun
434 81 Kungsbacka
Besöksadress
Stadshuset, Storgatan 37
Telefon 0300-83 40 00

www.kungsbacka.se